मलंगवा नगरपालिकाको ३६ औं स्थापना दिवस २०७९ को सन्दर्भ

नगर विकास चिन्तन कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन

कार्यक्रमको शीर्षक

नगरपालिकाको विकास र सम्वृद्धिका लागि सम्भावना र चुनौती

(संचालन मिति : २०७९।११।१७ स्थान : होटल सुजाता प्यालेस मलंगवा)

मलंगवा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

मलंगवा, सर्लाही मधेश प्रदेश, नेपाल

पृष्ठभूमि

मलंगवा नगरपालिकाको ३६ औं स्थापना दिवसको उपलक्ष्यमा मलंगवा नगरपालिकाले पालिकाको विकास र सम्वृद्धिका लागि सम्भावना र चुनौती विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रम २०७९ यस होटेल सुजाता प्यालेस मलंगवा ९, सर्लाहीमा आयोजना गरिएको कार्यक्रममा सहभागी हुने सम्पूर्ण राजनीतिक दलका प्रतिनिधि तथा नगरपालिकाका कार्य समितिहरु, संचारकर्मी, सरकारी कार्यालयका प्रमुखज्युहरु, विभिन्न क्षेत्रवाट आमन्त्रित भई सहभागी भएका महानुभावहरु, शिक्षाप्रेमी, बुद्धिजिवी तथा कर्मचारी वर्गहरुबाट तोकिएका विषयवस्तुहरु माथि छलफल, बहस, तर्क विर्तक, सल्लाह सुझावहरु निम्न बमोजिम रहेको व्यहोरा यसै प्रतिवेदनद्धारा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

कार्यक्रमको् उद्देश्य

- मल्रंगवा नगरपालिकाको समग्र विकासका सम्भावना पहिचान गर्ने
- नगरपालिकाको समग्र विकासका चुनौति र अवसर पहिचान गर्ने
- नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि आम सहभागिता र अपेक्षा पहिचान गरी नगर विकास योजनाको आधार तयार गर्ने ।

सहभागिता

अध्यक्षता : नगरप्रमुखज्यू

अतिथिहरु : पूर्व माननीय, प्रदेश सभासद तथा विशिष्ट व्यक्तित्वहरु

सहभागिताका क्षेत्र

- पूर्व माननीयहरु
- नगरसभाका पदाधिकारुी तथा सदस्यहरु सबै
- उद्योगी व्यवसायीका छाता स्रस्थाका पदाधिकारीहरु
- वित्तीय संस्थाका प्रतिनिधि
- राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु
- नगरपालिकाका पूर्व जनप्रतिनिधिहरु

- प्रधानाध्यापक तथा शिक्षक
- नगरपालिकाका कर्मचारीहरु

सञ्चालन प्रक्रिया

कार्यक्रममा *मलंगवा नगरपालिकाको विकासः सम्भावना र चुनौति* शीर्षकमा २ ओटा कार्यपत्रहरु प्रस्तुत गरिए । नेपाल सरकारका पूर्व सहसचिव श्री उपेन्द्र राय र एजआइडिसी क्यापिटल मार्केटका पूवै महाप्रवन्धक श्री शीवजी राय यादवबाट प्रस्तुत यी कार्यपत्रहरु उपर टिप्पणीकर्ताका रुपबाट प्रा डा. गोविन्द पोखरेल, पूर्व उपाध्यक्ष राष्ट्रिय योजना आयोग, डा. दिपक शाक्य, उपकुलपति मधेश विश्वविद्यालय , श्री महेन्द्र लाल पूर्व शिक्षक मा शि प्रथम , अध्यक्ष नेपाल उद्योग बाणिज्य महासंघ मलंगवा र श्री भोलेश्वर दुलाल पिएल संस्थापक लुब्रिकेन्ट रहनुभएको थियो ।

कार्यपत्रका विषयहरू
१. पृष्ठभूमि
२. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय
३. नगरपालिकाको हालको वस्तुस्थिति
४. नगरपालिकाको विकासका विभिन्न क्षेत्रहरु
(जस्तै कृषि, पशुपालन, माछापालन, उद्योग, व्यापार, व्यवसाय,
सेवा व्यवसाय पर्यटन, यातायात जस्ता क्षेत्रहरुको विकासका संभावना)
५. शिक्षा स्वास्थ्य र रोजगारीका सम्भावनाहरु
६. मलंगवाको स्व पहिचान
८. विकास राजनीति
९. विकासका अवरोधका तत्वहरु/चुनौतीहरु
१०.चुनौती/समस्या समाधानका उपायहरु
☐ समस्या समाधानमा नगरपालिकाको भूमिका रु
☐ उद्योगी व्यवसायीको भुमिका रु
☐ विज्ञ र अगुवाको दायित्व
☐ संचारक्षेत्र र नागरिक समाजको भूमिकारु
११. संघीय र प्रदेश सरकारबाट अपेक्षा
१२. निष्कर्ष

यस कार्यक्रमको समग्र प्रतिवेदन (3F)= Fact, Feeling and Future को संरचनामा प्रस्तुत गरिएको छ।

१. Fact (वास्तविकता)

- कार्यक्रम विहान ठिक ११:०० बजे बाट प्रारम्भ भयो ।
- विहान ११:०० बजे बाट उद्घोषक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री गेहनाथ गौतमबाट आसन ग्रहणको कार्यक्रम शुरु भयो जसमा
  - अध्यक्षता : नगर प्रमुख श्री नागेन्द्र प्रसाद यादव
  - प्रमुख अतिथि : प्रदेश सभासद कौशल किशोर राय
  - विशिष्ट अतिथि: श्री कौशल किशोर सिंह (जिल्ला समन्वय सिमिति सर्लाही, सभापति)
  - अतिथिहरु : पूर्व माननीय रामचन्द्र राय, लक्ष्मण राय, तथा उपेन्द्र यादव, शिवजी प्रसाद यादव, डा.दिपक शर्मा, डा.गोविन्द पोखरेल, महेन्द्रलाल कर्णआदि महानुभावहरुको उपस्थिति रहेको अवस्थामा विहान ११:१५ बजे राष्टियगान र नगरगानबाट कार्यक्रम संचालन भयो ।

- विहान ११:२३ बजे ब्यानर वाचनद्धारा कार्यक्रमको उद्घाटन प्रदेश सभासद कौशल किशोर रायद्धारा सम्पन्न गरियो ।
- वडा नं.१ का वडाध्यक्ष तथा नगर प्रवक्ता श्री नवल किशोर रायद्धारा विहान ११:२४ बजे स्वागत मन्तव्य सहित विषय प्रवेश गर्ने कार्य भयो ।
- विहान ११:२८ बजे क्षेत्रगत रुपमा विषयवस्तु प्रस्तोता र रिपोर्टरहरु तोक्ने काम उद्घोषकबाट तोकियो ।
- विहान ११:३२ बजे देखि ११:४३ बजेसम्म पहिलो प्रस्तोता श्री शिवजी राय यादवबाट तयार गरेको कार्यपत्र प्रस्तुत भयो। यसमा मलंगवा नगरपालिकाको वास्तविक परिचय, तथ्यांक, बस्तुस्थिति, साधन स्रोत, सम्भावना, समस्या र समाधान, पहुँच बढाउने जस्ता विषयवस्तुहरु समेटिएको पाइयो । *(मूल कार्यपत्र अनुसूचीमा राखिएको छ ।)*
- ११:४८ बजे देखि १२:२१ बजेसम्म दोस्रो प्रस्तोता श्री उपेन्द्र राय यादवबाट कार्यपत्र प्रस्तुत भयो जसमा कृषि, शिक्षा, पर्यटन, उद्योग भौतिक पूर्वाधार, स्वास्थ्य,खेलकुद, मनोरंजन आदिको क्षेत्रमा पहुँच बढाउनुपर्ने, सोच, सीप, क्षमता, ज्ञान, विचारमा

सकारात्मक सुधार गर्नुपर्ने अवस्था सुझाउने भयो । साथै लागु औषधी, सरसफाई, फोहोर व्यवस्थापन, खानेपानी, सार्वजनिक शौचालय, चक्रपथ निमाण, ढल निर्माण, पोखरीको , नदीको सौन्दर्यता बढाउने , बस्ती विकास, सडक, विद्युत, संचार, अतिथि गृह, सभाहल, झीम नदी नियन्त्रण, सांस्कृतिक संग्राहलय, चिल्ड्रेन पार्क, प्राविधिक विद्यालय, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, सानो, उद्योगहरुको विकास, प्लाष्टिक जन्य सामग्रीको निषेध, सिसि क्यामरा को व्यवस्था, स्थानीय भाषामा वडापत्र तयारी र व्यवस्थापन, जेष्ठ नागरिकलाई घरदैलोमा सेवा सुविधाको पहुँच र व्यवस्थापनमा जोड दिनुपर्ने । निश्चित भौतिक निर्माणका लागि कोड अफ कन्डक्ट विकास गरी अनिवार्य लागु गर्नुपर्ने जस्ता अति गहन विषयबस्तुहरुमा आफ्नो राय सुझाव दिनुभयो । यसमा निजबाट निम्न कुराहरुबारे जानकारी गराउनु भयो ।

- ❖ मानव सभ्याताको विकास, अक्षरको विकासक्रम बारे चित्रद्धारा जानकारी गराउनु भयो ।
- ❖ हामीले विकास र सम्वृद्धिको लागि ट्रायल र इरर विधिबाट काम गर्दै जानुपर्छ ।
- ❖ हामी सवैले आफ्नो चिन्तन र सोचमा सुधार गर्नुपर्छ ।
- ❖ समाजका तीन आधार बारे जानकारी दिनुभयो ।
- ❖ बजारले मागेको सिप र चिजबस्तुहरु हामीले दिन सक्नुपर्छ ।।
- ❖ विद्यालयमा प्राथमिक तहमा नैतिक शिक्षा अनिवार्य पठाउनुपर्ने अवस्था रहेको छ ।
- ❖ आय आर्यजनको मौका, अवसर र व्यवस्थापनमा जोड दिनु पर्छ ।
- ❖ प्रत्येक वडाले तीन तीन जनालाई प्राविधिक बनाई रोजगारी दिनुपर्ने ।
- ❖ पालिकाले डिमान्ड बेसमा नीति, योजना र कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- ❖ भगवानलाई पश्चताप हुनेगरी कसैले काम नर्गुहोला भन्दै विदा हुनुभयो ।

(मूल कार्यपत्र अनुसूचीमा राखिएको छ ।)

- ➢ दिउँसो १२:५३ बजे देखि १:२५ बजेसम्म यस सर्लाही जिल्लाका प्र.जि.अ. श्री ईन्द्रदेव यादवज्युले यस कार्यक्रममा निम्नानुसारको सल्लाह र सुझावहरु दिनुभयो ।
  - ❖ १०४ वर्षको राणाकालीन समयमा भएको सोच, संस्कार र विकासबारे जानकारी गराउनुभयो ।

- ❖ २००७ सालदेखि पटक पटक संविधान निर्माण र परिमार्जन, शिक्षा र पैसा भए धेरै कुरीति घट्छ ।
- ❖ देश विकास गर्न मूख्य ४ वटा कुरा हुनुपर्छ :- शान्ति, सुशासन, विकास र सम्वृद्धि
- ❖ टैक्स फी कार्ययावेजना बनाउनु पर्छ ।
- ❖ Self-Rule, Safe Rule, Finance Base मा सुधार हुने काम गर्नुपर्छ ।

➢ **दिउसो १:०६ बजे देखि १:२० बजे**सम्म पहिलो टिप्पणीकारको रुपमा मधेश विश्वविद्यालय बीरगंजका उपकुलपति-डा.दिपक शाक्यज्युले गरेका टिप्पणी तथा सुझावहरु यस प्रकार रहेको छ ।

- ❖ स्थानीय तह सोच विकासको सम्भावनाको मूल ढोका हो । यहाँ समस्या धेरै भएपनि अवसरवादी रहेको छ ।
- ❖ पापी पेटका कारण विदेशिएका अवस्था धेरै छ ।

विकासका मुख्य आधारहरु :

- ❖ अर्थ, कृषि, व्यापार, सेवा र पूर्वाधार
- ❖ दीर्घकालिन विकासको योजना बनाउनु पर्दछ ।

➢ **दिउसो १:२१ बजे देखि १:४६ बजेसम्म** उद्योगी र व्यवसायी श्री भोलेश्वर दुलाले यसमा निम्नानुसार टिप्पणी सहित सल्लाह र सुझाव दिनुभयो ।

- ➢ निर्यात भन्दा आयात बढेको, सेडयुल अनुसार काम नगरेकोले मुलुकमा समस्या बढेको ।
- ➢ सार्वजनिक शौचालयको अवधारणा सहित डिपिआर मेयरज्युलाई बुझाएको ।
- ➢ १ वार्ड १ उत्पादन गर्ने नीति लिएर काम गर्नुपर्छ ।
- ➢ Easy मनी आउने काममा कम ध्यान दिनुपर्छ ।

➢ **दिउसो १:४७ बजे देखि १:५५ बजेसम्म** पव प्र अ श्री महेन्द्र प्रसादले यसमा ।र टिप्पणी गर्दे नगरपालिकाको समग्र विकासमा सामुहिक प्रयत्न गर्न सल्लाह र सुझाव दिनुभयो ।

➢ **दिउसो १:५५ बजेदेखि स्थानीय स्तरको व्यक्तिहरुबाट आएका सुझावहरु यस प्रकार रहेको छ ।**

- ❖ ५ वर्षे योजना निर्माण र आवधिक मूल्यांकन गरी संस्थागत मेमोरीमा राखी अगाडी बढनुपर्ने ।

- ❖ शिक्षामा बढी ध्यान दिनुपर्ने र अनुगमन टोली स्थायी रुपमा बनाई कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।
- ❖ रोजगारी र उद्योगधन्दा बढाउनु पर्ने ।
- ❖ विद्यालयमा खेलकुद समान वितरण गर्नुपर्ने
- ❖ नगरपालिकामाम मिनि ड्राईपोर्ट बनाउनु पर्ने ।
- ❖ मलंगवा नगरपालिकालाई उत्कृष्ट नगरपालिका बनाउन विशेष जोड दिनुपर्ने ।

2. Feeling (अनुभूति)

- ➢ यो कार्यक्रमको आयोजना धेरै सराहनीय र साहसी काम हो ।
- ➢ यसमा सवै क्षेत्रका विज्ञहरुबाट कार्यपत्र प्रस्तुत गरी हामी सवैमा ज्ञान, सीप र सकारात्मक सोचका् विकास भएको छ ।
- ➢ हामी सवैले डिमान्ड बेसमा नै रहेर विकास र सम्बृद्धिको लागि दीर्घकालीन रुपमा आ-आफ्नो सोच परिवर्तन गर्नुपर्छ ।
- ➢ मलंगवा नगरपालिकाको बास्तविक चित्रणले यसको बारेमा सवै कुराहरुको जानकारी भएको छ ।
- ➢ हाम्रो सोचमा खोट भएकोले हामी सवै पछाडी परेका छौ ।
- ➢ जिम्मेवार जनप्रतिनिधिहरुको सोच र कार्यशैलीमा विकासको लागि मार्ग निर्देश गरेकोले सवैको क्षमता विकासमा टेवा पुगेको, उर्जा वढेको छ ।
- ➢ व्यक्तिमा दृढ निश्चयको अभाव रहेको ।

3. Future (सुधार/सुझाव)

- ➢ बाँकी रहेका लगभग २५ प्रतिशत निरक्षरहरुलाई साक्षर बनाउन थप योजना बनाई काम गर्नुपर्नेछ ।
- ➢ देखापरेका आवधिक समस्याहरु तत्काल समाधान गर्नुपर्नेछ ।
- ➢ नगरपालिकाको बृहत्तर वृति र विकासका लागि दीर्घकालीन योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने दृखिन्छ ।
- ➢ शान, मान र कुरा देखाउनु भन्दा काम देखाउने खालको वातावरण बन्नु पर्दछ ।

- बास्तवविक अनुगमन गरी स्रोत, साधन, सेवा र सुविधाको विस्तारमा विशेष जोड दिनुपर्छ ।
- शान्ति, सुशासन, विकास र सम्वृद्धिको काममा आफ्नो विकास नीति निर्माण र कार्यान्वयन गर्नुपर्छ ।
- सामुदायिक शिक्षाको गुणस्तर विकासको लागि राजनीतिक व्यक्ति र कर्मचारीहरुले अनिवार्य रुपमा आफ्नो वच्चा सामुदायिक विद्यालयमा पढाउनु पर्ने ।

निश्कर्ष

निश्कर्ष निश्कर्षमा भन्नु पर्दा विगतदेखि नै विकासको सम्भावना हुदाँहुदै विकसित र समृद्ध हुन नसकेको यस मलंगवा नगरपालिकाको आउने केही वर्षभित्र उल्लेख रुपमा परिवर्तन ल्याउन सकिन्छ। यसका लागि नगरपालिकाको राजनीतिकरप्रशासनिक नेतृत्वले परम्परागत शैलीलाई परिवर्तन गरी तपसिलमा उल्लेखि प्रशासनिक कार्य संचालनका आधार अंगीकार गरी विकासको बाटोमा अगाडि बढनु पर्ने आवश्यकता रहेको देखिन्छ । यस नगरपालिका भित्र सुशासन कायम गर्नका लागि देहायका आधारमा कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ :

- राष्ट्र र जनताको वृहत्तर हित,
- समन्याय र समावेशीकरण,
- कानूनको शासन र मानवअधिकारको प्रत्याभूति,
- पारदर्शिता,वस्तुनिष्ठता,जवाफदेहिता तथा इमान्दारिता,
- आर्थिक अनुशासन एवं भ्रष्टाचारमुक्त, चुस्त र जनमुखी प्रशासन,
- प्रशासन संयन्त्रको तटस्थता तथा निष्पक्षता,
- प्रशासनिक संयन्त्रमा र निर्णयमा सर्वसाधारणको पहुँच,
- विकेन्द्रीकरण तथा अधिकार निक्षेपण,
- जनसहभागिता तथा स्थानीय स्रोतको अधिकतम उपयोग ।

यसरी नगरपालिकाले माथि उल्लेखित प्रशासनिक कार्य संचालनका आधारमा सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरी अगाडि बढने हो भन्ने छिटै नै नमूना नगरपालिकाको रुपमा आफ्नो पहिचान कायम गर्न सफल हुन्छ। धन्यवाद

प्रतिवेदकहरु

संयोजक श्री प्रमोद मण्डल

अनुसूचीहरु
अनुसूची १ कार्यक्रम तालिका

मलंगवा नगरपालिका स्थापना दिवस ०७९ फागुन १८ का अवसरमा आयोजित *"मलंगवा नगरपालिकाको समग्र विकास : सम्भावना र चुनौति "* विषयक अन्तर्किया कार्यक्रम तालिका

२०७९ फागुन १७ गते

कार्यक्रम सञ्चालन : गेहनाथ गौतम, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सि नं	समय	कार्यक्रम	जिम्मेवार	कैफियत
१	१०: ३० - ११: ००	नाम दर्ता		
२	११: ०० - ११: १५	कार्यक्रम प्रारम्भ: सभाध्यक्ष	नगर प्रमुख श्री नागेन्द्र प्रसाद यादव	
		प्रमुख अतिथि		
		विशिष्ठ अतिथि		
		अतिथिहरू		
		पूर्व माननीयज्यूहरू		
		प्रजिअ		
		प्रतिनिधि, नेपाली काङ्ग्रेस		
		प्रतिनिधि, नेकपा एमाले		
		प्रतिनिधि, नेकपा माओवादी केन्द्र		
		प्रतिनिधि, जसपा		
		प्रतिनिधि, राप्रपा		
		प्रतिनिधि, रास्वपा		
		प्रतिनिधि,नेकपा एस		
		प्रतिनिधि,जनमत		
		प्रतिनिधि, लोसपा		
		जिल्ला स्थित संस्थाहरू		
		अन्य: उपप्रमुख तथा नगर कार्यपालिका सदस्यहरू र नगरपालिकाका पूर्व जनप्रतिनिधिहरू		
		कार्यपत्र प्रस्तोता	शीवजी यादव, पूर्व महाप्रवन्धक एनआइडिसी बैंँक	

			उपेन्द्र राय, पूर्व सहसचिव नेपाल सरकार	
		टिप्पणीकारहरू	प्रा डा गोविन्द पोखरेल, पूर्व उपाध्यक्ष राष्ट्रिय योजना आयोग	
			डा दिपक शाक्य, उपकुलपति मधेश विश्विविद्यलय	
			भोलेश्वर दुलाल, पिएलओ लुब्रिकेन्ट	
			महेन्द्रलाल कर्ण, पूर्व प्रअ मा वि प्रथम	
			सञ्चारकर्मी तथा आमन्त्रित सबै	
३	११: १५ - ११: २०	राष्ट्रिय गान र नगर गान	राजकुमार अधिकारी	
४	११: २० - ११: २४	उदघाटन	प्रमुख अतिथि र सभाध्यक्षबाट	
५	११: २४ - ११: ३०	स्वागत तथा विषय प्रवेश	नगर प्रवक्ता श्री नवलकिशोर यादव (६ मिनेट)	
६	११: ३० - १२: ३०	कार्य पत्र प्रस्तुती : *मलंगवा नगरपालिकाको समग्र विकास : सम्भावना र चुनौति*	१ श्री शीवजी यादव, पूर्व महा प्रवन्धक (३०मिनेट) २ श्री उपेन्द्र राय पूर्व सहसचिव नेपाल सरकार (३०मिनेट)	
	१२: ३० - १: ४०	टिप्पणी: प्रा डा गोविन्द पोखरेल डा दिपक शाक्य भोलेश्वर दुलाल महेन्द्रलाल कर्ण	स्वपहिचान र समग्र पक्ष (२०मिनेट) जनशक्ति विकास (२०मिनेट) व्यवसाय र उद्यम (२० मिनेट) शिक्षा र आत्म सम्मान (१० मिनेट)	
	१: ४० - २: ००	चिया	व्यवस्थापक	
	२: ०० - २: २०	खुला विचार बढिमा १० जना	प्रति सहभागी बढीमा २ मिनेट फरक फरक विषय	
	२: २० - ३: ००	मन्तव्य: लोसपा, जनमत, नेकपा एस, राप्रपा, स्वतन्त्र, जसपा, नेकपा एमाओवादी, नेकपा एमाले र नेपाली काङ्ग्रेस	प्रति प्रतिनिधि ४ मिनेट	
	३: ०० - ३: २०	अतिथि मन्तव्य ४ जना ५ मिनेट		
	३: २० - ३: ३५	प्रमुख अतिथि		
	३: ३५ - ३: ५०	मन्तव्य तथा समापन		
	३:५० - ४:३०	दिवा खाजा		
		कार्यक्रमको प्रतिवेदन निर्माण संयोजन: प्रमोद मण्डल	डिकेश यादव / सन्तोष सिंह, रामनाथ शाह, जमसैद आलम मिकरानी, नगिना राय र रमेश अधिकारी ।	

नोट :   ११:१० बजे पछि कार्यक्रम स्थलमा प्रवेश बन्द गरिने छ ।

अनुसूची २ कार्यपत्र

क. उपेन्द्र राय

मलंगवा नगरपालिकाको समग्र विकास : सम्भावना र चुनौती

मलंगवा नगरपालिका

"कृषि, पर्यटन, उद्योग, पूर्वाधार!

समृद्ध मलङ्गवा नगरको आधार !! ”

प्रस्तुतकर्ता : उपेन्द्र राय!

सह सचिव (अवकास प्राप्त)

मलंगवा नगरपालिका , ११, गम्हरिया,सर्लाही

२०७९-११-१६

१) पृष्ठभूमि

मदेश प्रदेशको सर्लाही जिल्लाको सदरमुकाम मलंगवा हो | यो भारत र नेपालको सिमानामा रहेको छ | यो नगरपालिकामा १२ वटा वडा छन् | जिल्लामा रहेको विभन्न कार्ललयहरु, बिद्यालय, अस्पताल, बाल मन्दिर साथै व्यापारिक केन्द्र येही नगरपालिकामा रहेका छन् | यहाँ बस्ने नगरबासीको मातुभाषा बज्जिका हो | यहाँबाट काठमाण्डौ, जनकपुर, बिरगंज, नारायणघाट, बिराटनगर जाने यातायात दैनिक अहोर दोहोर गर्ने गर्दछन् | यहाँ बस्ने नगरबासीहरुमा मदेशी समुदायको बाहुल्यता रहेको छ | नगरबासीमा धार्मिक सहिन्सनुता देखिन्छ |

२) मलंगवा नगरपालिको संक्षिप्त परिचय

मलंगवा नगरपालिकामा हिन्दू र मुस्लिम दुवै समुदायबाट पूजा गरिने स्थानीय मलंग बाबा स्थानको नामबाट मलंगवा नामाकरण भएको मानिन्छ | यो नगरपालिका मलंगवा र विष्णुपुर गाउ पञ्चायत जोडिएर वि.सं. २०४३ साल फागुन १८ गते तत्कालीन नगरपञ्चायतका रूपमा स्थापना भएको सर्लाही जिल्लाको पहिलो नगरपालिका हो जसमा १० वटा वडा समाबेश गरिएको थियो | मलंगवा नगरपालिका नेपालको मधेश प्रदेशअन्तर्गत पूर्व पश्चिम राजमार्गदेखि २५ कि.मि. दक्षिणमा रहेको छ जुन सर्लाही जिल्लाको सदरमुकाम हो | नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट २०७१ बैशाख २५ गतेको निर्णयअनुसार यस नगरपालिकामा तत्कालीन मुसैली गाविस समावेश गरिएको र २०७३ फागुन २७ को निर्णयानुसार तत्कालीन गम्हरिया, खुटौना र भांडसर गाविस समेत समावेश गरी हाल १२ वडाहरू रहेको यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल ३०.४४ वर्ग कि. मि. रहेको छ | यस नगरपालिकाको पूर्वमा ब्रहम्पुरी गाउँपालिका र भारतको सोनबरसा क्षेत्र, पश्चिममा चकरघट्टा, कौडेना र बिष्णु गाउँपालिका, उत्तरमा कविलासी नगरपालिका र दक्षिणमा भारत बिहार राज्यको सीतामढी जिल्ला पर्दछ । भारतको सीतामढी जिल्लासँग जोडिएको हुनाले सोनबरसा जाने मुख्य व्यावसायिक प्रवेशद्वार र भैँडियाही प्रवेशद्वार यसै नगरपालिकामा पर्दछ | यो नगरपालिका २६.८६२७ डिग्री उत्तरी अक्षांश र ८५.५५६१ पूर्वी देशान्तरमा रहेको छ । यो नगर समुद्री सतहबाट ७९ मीटर माथि अवस्थित छ | यस नगरमा अधिकांश मधेसी समुदायका यादब,साहुजी/साह, मुस्लिम, कलवार, ब्रामण, कायस्थ,मारवाडी र नेवार तथा डोम पृष्ठभूमिका जातिहरु बसोबास गर्दछन्। वि.सं. २०७८ सालको जनगणना अनुसार मलंगवा नगरपालिकाको घर संख्या ७,९१८, परिवार शंख्या १०,३०५, पुरुष २७,१६७ र महिला २६,०३७ गरी ५३,२०४ जनसंख्या बसोबास गर्दछन् र जनघनत्व १७४७.३८ रहेको छ भने जनसंख्या वृद्धि

दर १.०३ रहेको छ | यो नगरपालिका कृषि उपज, माछा , मुडी, कचरि, पकौडी साथै दुधबाट बनेको मिठाई. माटोको भाँडाकुडा, बासको नाग्लो, टोकरी साथै हस्तकला आदीले मलंगवा नगरपालिकाको मौलिकता झल्काउँछ | यस नगरपालिकाभित्र मुख्य धार्मिक स्थलहरू मलंग बाबा स्थल, राजदेवी माता, भगवती मन्दिर, झिलमिलिया माई, शीव मन्दिर, रामजानकी, राधाकृष्ण र बोधिदेवी मन्दिर तथा जिलानिया मस्जिद र पर्यटकीय क्षेत्रअन्तर्गत मुसैली ठूलो पोखरी रहेका छन् । स्नातकोत्तर तहसम्म पठनपाठन हुने सर्लाही क्याम्पस तथा २२ ओटा सामुदायिक विद्यालय र १० ओटा मदरसा, प्रादेशिक अस्पताल र सगरमाथा चौधरी आँखा अस्पताल तथा १० ओटा स्वास्थ्य संस्था रहेका छन् ।तीनविघे मैदान, कभर्ड हल, बसपार्क र हाटबजारहरू रहेको यस नगरपालिकामा धान, गहुँ र दलहन बाली, तरकारी खेती, पशु तथा माछापालन मुख्य उत्पादन रहेका छन् । यस नगरपालिकामा बर्षातको समयमा पानी जम्ने समस्या रहेको छ |

क) इतिहास

यो नगरपालिका राणा सासनको बेला अर्थ सङ्कलन र प्रसासनिक अड्डाको रुपमा बिष्णुपुर र मलंगवा गाउ पन्चायत बिकशीत भएको देखिन्छ | यस क्षेत्रमा औलोको पर्कोप व्यापक हुन्थ्यो | २००७ को जनान्दोलनका नेतृत्व कर्ता बि. पी. कोइरालालाई जेल चलानका मुद्धाहरु मध्ये मलंगवामा भएको काण्डपनि उल्लेख गरेको पाईन्छ |

ख) भूगोल

यो नगरपालिका सर्लाही जिल्लाको सबै भन्दा पुरानो नगरपालिका हो | यस नगरपालिकाको पूर्वमा ब्रहम्पुरी गाउँपालिका र भारतको सोनबरसा क्षेत्र, पश्चिममा चकरघट्टा, कौडेना र बिष्णु गाउँपालिका, उत्तरमा कविलासी नगरपालिका र दक्षिणमा भारत बिहार राज्यको सीतामढी जिल्ला पर्दछ | यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल ३०.४४ वर्ग कि. मि. रहेको छ |

ग) हावापानीः

मलङ्गवामा तातो हावापानी छ। कुल वार्षिक वर्षाको ८० प्रतिशतभन्दा बढी जुनदेखि सेप्टेम्बरसम्म मनसुन हुन्छ। औसत तापमान जनवरीमा ८ °C देखि जुनमा लगभग ४३°C सम्म हुन्छ | तराईको पूर्वी किनारा (विराटनगर), पश्चिमी किनारा (नेपालजुङ) र मलंगवामा सबै एउटै समतल मैदानमा

भए पनि हावापानीमा धेरै भिन्नताहरू छन्। बंगालको खाडीको प्रभावले मनसुन हुने भए तापनी गर्मी र जाडो बीचको ठूलो भिन्नताको छ|

घ) अर्थ व्यवस्था

यस नगरपालिकाको नगरबासीहरुको मुख्य पेसा कृषि हो | घरेलु तथा साना उद्योग, व्यापार व्यवसाय र हस्तकलाका सामग्रीहरु यहाँको आम्दानीको मूख्य स्रोत हुन् | हालको समयमा बैदेशिक रोजगारबाट आउने रेमिटान्स यस नगरपालिकाको मुख्य आय श्रोत बन्न पुगेको छ|

ङ) उद्योग

इटा भट्टा, प्रसोधित पानी,चिउरा बुजिया उद्योग डेरी, कुटानी पिसानी, मसला, प्लाई यस नगरपालिकाको मुख्य उद्योग रहेको छ |

च) कृषि

यस नगरपालिकाको मुख्य आयको श्रोत कृषि हो | कृषिजन्य उत्पदान जस्तै धान, गहुँ, दलहन बालीहरु तरकारी खेती साथै पशु तथा माछापालन यस क्षेत्रमा गरिन्छ |

छ) स्वास्थ

यस नगरपालिकामा सर्लाही प्रादेशिक अस्पताल रहेको छ , साथै सर्लाही मेडीकेयर अस्पताल, ओम होस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर, सर्लाही आखा सेन्टर, भेटेनरी अस्पताल रहेको साथै बिभिन्न औसधि पसल, भेटेनरी पनि रहेको छ जसले यस नगरपालिकाका नगरबासीकाको स्वास्थको हेरविचार गरिरहेका छन |

ज) पर्यटन र संस्कृति

पर्यटनको रुपमा धार्मिक पर्यटनको लागी यो नगरपालिका चिनिएको छ| यसका साथै यस नगरपालिकामा बिभिन्न ताल तलैया र पोखरीहरु रहेका छन् | यहाँ मातृभाषा बज्जीका भाषाका साथै नेपाली , हिन्दी, मैथली भाषा प्रमुख बोलिने भाषाहरु हुन् | मैथली लोक संस्कृति र हिन्दु परम्परा यस नगरपालिकाका बासीहरुको मुख्य स्थापित संस्कृति हो |

३) नगरपालिकाको हालको बस्तुस्थिति

मलंगवा नगरपालिका जिल्लाको पुरानो र पहिलो नगरपालिको साथै जिल्लाको सदरमुकाम हो | नगरभित्र सरसफाई र ढल निकासको दयनीय अवास्था रहेको छ | यस नगरपालिकामा बर्षातको समयमा पानी जम्ने समस्या रहेको छ | गर्मीमा लामखुट्टेबाट सर्ने रोगहरु मलेरिया, डेंगु, आदीका समस्याबाट नगरबासी पिडित हुनु परेको छ | खानीपनिको राम्रो व्यवस्थापन नभएकोले सरुवा रोगबाट ग्रसित हुने गरेका छन् | नगरपालिका भित्र रहेको सर्लाही प्रादेसिक अस्पतालको अवस्था दयनीय रहेको छ | अस्पतालद्वारा दिने सेवा सुबिधाबाट नगरबासी बन्चित हुनेगरेका छन्| खाद्य स्वछता सम्बधि जनचेतनाको कमिले होटेल, रेस्टुरेन्टबाट उपलब्ध हुने सेवा नुन्य गुणस्तर र दुषित छ | सौन्दर्यकरण नगरेका पोखरीहरु धेरै छ | यातायात सेवा र बस पार्क अव्यवस्थित छन् | *सर्लाही* नगर बस वा अन्य यातायातको संचालन भएको देखिदैन | साँगुरो र कच्ची बाटो भएकोले सुक्खामा धुलोयाम र बर्षमा हिलेयाम हुने गरेको छ | नगर सरसफाई अप्रयाप्त र प्रभाकारी भएको देखिदैन | शिक्षाको काहालीलाग्दो अवस्था रहेको छ | यस नगरको अर्थ को मेरुदण्ड कृषि पेशा आकाशे पानिको भरमा अगाडी बढेको छ | लागु औषध दुर्बेसनीको यो नगरपालिका भित्र बिग बिगी रहेको छ |

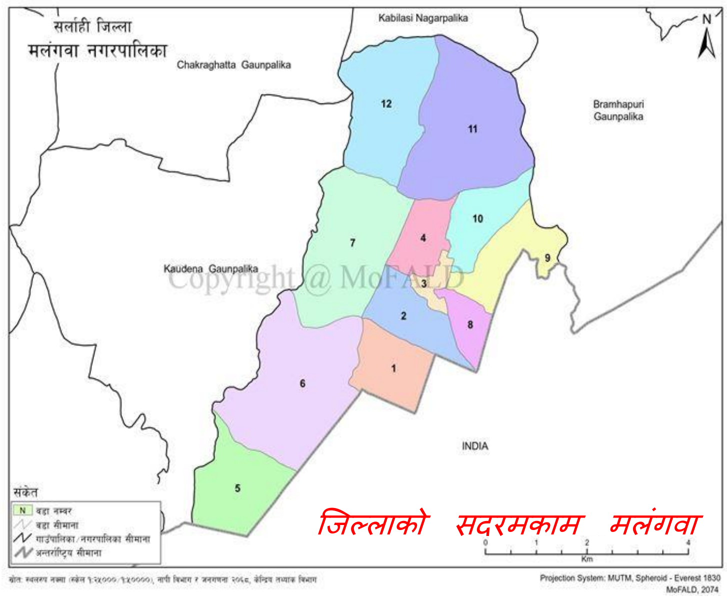

४) नगरपालिकाको बिकासका बिभिन्न क्षेत्रहरु

क) शिक्षा :

१) सामुदायिक विद्यालयहरूमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माणमा जोड दिनेछ।

२) सामुदायिक विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशालाको निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।

३) विद्यालयहरूको शैक्षिक स्तर उठाउन र गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न समय समय मा विषयगत शिक्षक तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ |

४) सामुदायिक विद्यालयका विद्याथीहरुलाई अध्ययन सँग सँगै विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापहरूमा समेत सक्रिय बनाउन प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइने छ| त्यसको लागि आवश्यक अतिरिक्त क्रियाकलापका शिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ ।

५) विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर विकासक लागि शिक्षा क्षेत्रका विज्ञहरुबाट नियमित अनुगमनको व्यवस्था गरी सामुदायिक विद्यालयहरूमा आवश्यक सुधारहरु गरिनेछ |

६) विद्यालयहरूमा स्काउटको तालिम दिइने व्यवस्था गरिनेछ |

७) कक्षा ५ र ८ को नगरस्तरीय परीक्षाको व्यवस्थासँगै शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार विद्यालय सञ्चालन गरिने छ। साथै एस.ई.ई. पूर्वपरीक्षा लिने व्यवस्था मिलाईने छ। तोकिएको मापदण्डका आधारमा उत्कृष्ट ठहर भएका समुदायिक विद्यालय र विद्याथीहरुलाई पुरस्कृत गरिनेछ।

८) नगरपालिकामा संचालित सर्लाही कालेजमा नयाँ विषयहरू थप गर्दै लगिनेछ ।

९) कुनै पनि नगरवासी विद्यार्थी आर्थिक कारणले प्राविधिक उच्च शिक्षा हासिल गर्नवाट बञ्चित नहोस भन्ने उदेश्यले शैशिक ऋणको व्यवस्था गरिने छ|

१०) गरिब तथा जेहनदार विद्यार्थीहरूलाई प्राविधिक शिक्षा अध्यन को लागी छात्रवृतिको व्यवस्था गरिनेछ । (**नगरप्रमुख छात्रवृति कार्यक्रम**)

११) एस. ई. ई. मा नगर भित्र रहेको समुदायिक विद्यालवाट उत्कृष्ट छात्र तथा छात्रा लाई उपहार स्वरूप ल्यापटोप / साईकल लगायत अन्य समाग्री वितरण गरिने छ।

१२) विद्यालयहरूमा स्काउटको तालिम दिइनेछ |

१३) गुहणी महिलाहरू एवम् प्रौढ नगरबासीहरुकोलागी निरन्तर शिक्षा सञ्चालन गरिने छ |

१४) यस नगरपालिकालाई उच्च शिक्षा केन्द्र को रूपमा विकास गरिनेछ |

१५) नगरपालिका भित्र संचालित समुदायिक विद्यालयहरूमा खानेपानी सौचालय को साथ साथै अन्य भौतिक संरचना निमार्ण तथा व्यवस्थापनको व्यवस्था गरिनेछ ।

१६) बालमैत्रि विद्यालय प्रवर्धन गर्नु को साथै किशोरीछलाई निशुल्क: सेनेटरी पैड को व्यवस्थाप तथा अनुगमको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ |

ख) **स्वास्थ्य**:

१) सर्लाही अस्पताललाई सुविधासम्पन्न अस्पतालका रूपमा विकास गर्न यही बर्ष देखि एकीकृत विशेष सेवा अस्पताल निर्माण गरि, सेवा सन्चालनमा ल्याइनेछ र आवश्यकता अनुसार बिशेष सेवा थप्दै लगिनेछ |

२) सर्लाही अस्पतालमा सञ्चालित प्रसुति सेवा लाई "**प्रसुती पैकेज**" को व्यवस्थापन गरिने छ। साथै ब्रथीङ्ग सेन्टरको निर्माण र व्यवस्थापन गरिने छ |

३) वडा-वडामा चिकित्सक सहितको स्वास्थ्य उपचार केन्द्रको विस्तार गरी "**सर्वसुलभ स्वास्थ्य उपचार सेवा** "को व्यवस्था मिलाइने छ |

४) "**घरदैलो नर्सिङ्ग** " सेवा संचालन गरिने छ। घरदैलोमा खटिने नर्स र स्वास्थ्य स्वयम्-सेविकाहरू मार्फत नगरवासीहरूको स्वास्थ्य विवरण (प्रोफाइल) तयार गरिनेछ|

५) स्वास्थ्य विशेषज्ञहरूसहितको स्वास्थ्य टोलीबाट समय समयमा नगरबासिहरु को स्वास्थ्य परीक्षण शिविरको व्यवस्था मिलाइनेछ |

६) गम्भीर रोग लागेका नगरवासी विरामीहरुलाई आर्थिक सहयोग रकम को व्यवस्था मिलाइने निति लिने छ | मृगौला, क्यान्सर र मेरुदण्ड पक्षघात भएका नगरवासि बिरामीहरुलाई नेपाल सरकारले तोकेबमोजिम मासिक भत्ता को व्यवस्था गरिने छ |

७) नगरवासी नागरिकहरुलाई "**स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम** " सहभागी हुन प्रोत्साहीत गरिनेछ |

८) विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखी सर्लाही अस्पतालका चिकित्सकहरू मार्फत समय-समयमा शैक्षिक संस्थाहरूमा स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ |

९) रगत आवश्यक पर्ने बिरामी नगर वासीहरुको लागि "**निःसुल्क रगतको व्यवस्था**" गरिने छ |

१०) आयुर्वेदिक उपचार सेवलाई वडा-वडामा विस्तार गर्दै लगिनेछ |

११) नगर वासिहरुलाई नगरपालिका द्वारा प्रदान गर्दै आएको निसुल्क औषधि वितरण सेवालाई व्यवस्थित गरि समय समयमा अनुगमन गरिने छ|

१२) नगर मित्र संचालित अस्पताल, क्लिनिक, स्वास्थ्य प्रयोगशाला (पौथालोजी) हरुलाई नियमन तथा अनुगमन गरि तोकेको मापदण्ड अनुसार संचालनमा नआएका संस्थालाई दण्ड सजाय गरिने छ|

१३) नगरवासिहरूमा नसर्ने रोग (डाइवेटिच बल्ड प्रेसर, मोटोपना, आदि) को न्यूनिकरणको लागि व्यवस्थापन तथा कार्यसंचालन गरिने छ |

१४) सर्लाही अस्पतालमा सर्प दनंस इकाई संचालनको लागि व्यवस्थापन गरिनेछ |

ग) पूर्वाधार

१) खानेपानी र सार्बजनिक सौचालय निर्माण, मर्मत तथा संरक्ष्यणको कार्यक्रम संचालन गरिने छ|

२) मलंगवा नगरपालिका संग अन्य स्थानिय तहहरुलाई जोड़नेगरी चक्रपथ निर्माण गरिने छ|

३) नगरपालिका भित्र सड़कको विस्तार तथा पुरानासडकहरुलाई ढलसहितको विस्तार तथा पक्कीनिर्माण गरिने छ।

४) नयाँ वस्ती बिकासको लागि नगरपालिकामा सुविधा सम्पन्न पूर्वाधारको योजना निर्माण गरि लागु गरिने छ |

५) नगर भित्र भएको ढलहरुलाई सरसफाई को साथ साथ व्यवस्थित गरि ढलनिकास को लागि व्यवस्था गरिने छ |

६) नगर मित्र भएका सडकहरूलाई नगरपालिक को मापदण्ड भित्र ल्याउन आवश्यक कार्यक्रम संचाल तथा व्यवस्थापन गरिने छ |

७) सड़क छेउ, पार्क आदिमा बृक्षारोपन कार्यक्रम नगरपालिकावाट संचालन तथा व्यवस्थापन गरिने छ |

८) नगरपालिका मित्र नयाँ घर को संरचना निर्माण गर्दा अनिवार्यरूपमा एउटा विरुवा लगाउने अनिवार्य रूपमा व्यवस्था कार्ययान्वय गरिने छ |

९) नगरपालिका को फोहर व्यवस्थापनको लागि फोहरवाट उत्पादन हुने फोहोर व्यवथापन गरिने पूर्वाधारको योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ |

१०) दैनिक सरसफाईको लागि थप आवश्य पूर्वाधारको व्यवस्थापन गरिनेछ|

११) नगरवित्र खानेपानी, सड़क, विद्युत, दुरसंचार आदिको विकास निर्माण तथा संचालन गर्ने कार्यक्रमलाई नगरपालिकाले समन्वयन गरिने कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

१२) नगरपालिका मित्र रहेका पोखरीहरुको सौन्दर्यकरणको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ |

१३) नगर मित्र रहेको बाँकि सडकहरू क्रमश: ढलान ,कालेपत्रे गर्दै लगिने छ |

१४) नगर भित्र हरेक चोक , सडक , मन्दिरहरुमा बिधुत बत्ति वा सोलार बत्ति जडान, मर्मत र संग्क्ष्यणको कार्यक्रम संचालन गरिने छ|

१५) सरसफाई तथा हरियाली प्रबर्देन अभियान सञ्चालन गरिने छ |

१६) आकस्मिक घटना तथा परिघटनाको निमित आवश्यक पूर्वाधार व्यवस्थापनको कार्यक्रमकोलागी आवश्यक पहल गरिनेछ |

१७) सुबिधा सम्पन्न अथिति गृहको निर्माण गरिने छ |

१८) धार्मिक स्थान जस्तै मठमन्दिर, मस्जित निर्माण तथा मर्मतका लागी पुरात्व्यीक विभाग संग समन्वयन गरि कार्यक्रम संचालन गरिने छ |

१९) नगरभित्र रहेको कृषि योग्य जमिनमा सिचाईको लागी भिम खोलामा बाध निर्माण तथा कुलो नहरहरूको सालबसाली सरसफाई व्यवस्थापनको लागी प्रदेशीक तथा संघिय बजेट निकासाकोलागी आवश्यक समन्वयन गरी कार्यक्रम संचालन गरिने छ |

२०) सुधारिएको शवदाह गृहको निर्माण गरिने छ |

२१) मलंगवाको जनजीवन झल्किने सांस्कृतिक म्यूजियम' (सङ्ग्रहालय निर्माणको कार्यलाई अगाडि बढाइने छ |

घ) रोजगार :

१) दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न सीप विकास केन्द्र स्थापना गरि सानोठिमी प्राविधिक शिक्षालय (प्रदेशीक तथा संधिय) संग समन्वय गरी युवाहरुलाई निम्न लिखित रोजगरी मुलक तालिमहरूमा सहभागी गराईनने कार्यक्रम संचालन गरिने छ|

- अटोमोबाईल मेकानिक (Automobile Mechanic)
- मोटरसाइकल मेकानिक (Motorcycle Mechanic)
- लेथ सेट अपरेटर (Lathe setter operator)
- आर्क वेल्डर /जुनियर वेल्डर (T2G/MIG (Welder)
- जुनियर प्लम्बर (Junior plumbers)
- बिल्डिङ इलेक्ट्रिशियन र मोटर रिवाइन्डिङ्ग DE-922 (Building Electrician & Motor Rewinding)
- मोबाईल फोन मर्मत प्राविधिक तह -१ र २ (Mobile Phone Repair)
- एसी. प्रिंज/ घरेलु उपकरण प्राविधिक (AC-Fridge / Home Appliances Technician)
- ब्यूटिशियन (Beautician)
- कुकु (General cook)

२) नगरपालिका मित्र वेरोजगार युवाहरूको लागत संकलन गरी सिप विकास को तालिम प्रदान गर्नको लागी प्रोफाई तयार गरिने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ |

३) महिलाहरु संग उप-प्रमुख/उप-मेयर कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

४) अतिसिमान्तकृत, सिमान्तकृत, पिछडीएका वर्ग समुदाय विकासको मुलधारमा ल्याउनकालागी लक्षित कार्यक्रम ल्याउने छ |

५) नगरपालिका भित्र बेरोजगार युवाहरूको लागी लोकसेवाको तालिम संचालन गरिने व्यवस्था मिलाउने छ |

६) नगरभित्र लागुपदार्थ दुर्ब्यसनि न्यूनिकरण तथा रोकथामलागी जनचेतना मुलक कार्यक्रमको व्यवस्थापन गरि युवाहरूलाई रोजगारको लागी उत्प्रेरित गरिने छ |

७) महिलाहरू संग उप-प्रमुख/ उप-मेयर रोजगार मुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ |

८) प्रत्येक वाडा सुपत मुल्य पसलको स्थापना र व्यवस्थापन गरिने ।

९) यस नगर पालिकामा रहेका बुद्ध,अस्कत, अपाङ्गहरुको जिविकोपार्जनको लागी व्यवस्थापन गरिने कार्यक्रम संचालन गरिने छ |

१०) युवाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन सीप मूलक तालिमहरु सञ्चालन सँगै युवा उद्यमशील ऋणको व्यवस्था गरिनेछ।

११) युवाहरुलाई विपद व्यवस्थापनको तालिम दिइनेछ |

ङ) कृषि

१) केरा खेती प्रबर्धन गरिने छ |

२) पशुपालनमा किसानलाई आकर्षण गरिनेछ |

३) यस नगरपालिकालाई मत्स्यपालन क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।

४) सीमावर्ती कृषि पर्यटन प्रबर्द्धन गरिने कार्यक्रममा सहकार्य गरिने छ|

५) कम जमिनमा अधिक कृषि उत्पादन गर्ने किसानहरुलाई नयाँ-नयाँ प्रविधि सम्बन्धि तालिमको व्यबस्था गरिने छ |

६) नगरको उपयुक्त ठाउँमा तरकारी बजार को व्यवस्थापन गरिने छ । साथै नयाँ तरकारी बजारको व्यवस्था गरिनेछ।

७) कृषि उत्पादन बुद्धिकोलागी माटो परिक्षणको बन्दोवस्त गरिने छ |

८) किसानहरुलाई मौसमअनुसारको अन्न र तरकारी विउँ को साथै मलखाद वितरणको व्यवस्था गरिने छ |

९) छाडा तथा मुस्याहा कुकुर एवम् चौपाया जनावरहरूको नियन्त्रण गरिने छ। घरमा कुकुर पाल्ने घरधनीहरूले भ्याकसिन लिएको प्रमाणसाथ नगररालिकामा दर्ता गर्ने व्यवस्था गरिने छ |

१०) किसानहरुवाट उत्पादित कृषिजन्य वस्तुहरुको सुरक्षाको लागी चिस्यान केन्द्र स्थापना गरिनेछ |

११) पशु, पन्छी को स्वास्थ्यको लागी जिल्ला कार्यक्रम पशु कार्यलय संग सहकार्य गरी कार्यक्रम ल्याइने छ|

१२) कृषि ज्ञान केन्द्र र प्रधान मन्त्रि कृषि आधुनिकिकरण प्रयोजना संग सहकार्य गरि खाध सुरक्षाको कार्यक्रम संचालन गरिने छ |

१३) नगर भित्र छरिएर रहेका सार्वजनिक जग्गाको अभिलेख तयार गरि त्यसको संरक्षण गरिनेछ।

च) उद्योग

१) औद्योगिक ग्राम बनाउने व्यवस्था गरिने छ ।

२) घरेलु तथा कुटिर उद्योगलाई प्रोत्साहित गरिने छ।

३) मलंगवा नगरपालिका को मौलिक हस्तकलाका वस्तु तथा अन्य खाद्य तथा दैनिक जीवनमा उपयोग हुने वस्तुको व्यपार प्रबन्धन को लागी "**कोशेलीघर** "को स्थापना तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४) उद्योगको प्रबन्धन को लागी नगरपालिका ले कार्यक्रम ल्याउने छ ।

५) स्थानिय परम्परागत उत्पादन तथा सीपलाई आयआर्जनको स्रोतको रूपमा विकास गरी रोजगारीको प्रबर्द्धन गरिने छ।

छ) खेलकुद

१) खेलकुद विकासका लागी बहुउदेशीय खेलकुद रंगशाला मर्मत तथा निर्माण गरिनेछ|

२) मलंगवा नगरपालिकाले खेलकुद प्रशिक्षण दिँदै नागरिक जीवनको अभिन्न अङ्गको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ। यसको लागी वडा- वडामा व्यायामशाला निर्माण गरिने छ|

३) खेलकुदको माध्यमबाट देशभरका नगरपालिकाहरूबीच सम्बन्ध विस्तार गर्न अन्तरनगर खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गरिने साथै खेलाडीहरूलाई उत्साहित गर्न नगरस्तरीय र विद्यालय स्तरीय खेल प्रतियोगिताहरु गरिने छ ।

४) राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय खेलकुदमा पदक जित्ने र अन्तराष्ट्रिय जगतमा नेपालको नाम चिनाउने सहयोग गर्ने मलंगवाका खेलाडी र प्रशिक्षकहरूको सम्मान कार्यक्रम गरिनेछ ।

५) बडा-वडामा "खेलकुद समिति” गठन गरि त्यसलाई सक्रिय बनाइने र आवश्यक खेलकुद सामग्री र अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।

६) खेलकुदमा विद्याथीहरुलाई बढीभन्दा बढ़ी सहभागी गराउन विद्यालयहरूमा "**पूर्णकालीन खेलकुद प्रशिक्षकहरुको**" व्यवस्था मिलाइने छ।

७) मलंगवामा रहेको खेलमैदान लाई स्तरोन्नति गरी स्तरीय कभर्डहलको रूपमा निर्माण कार्य अघि बढाइने छ।

८) नगरभित्र उपयुक्त ठाउँहरूमा नयाँ "**खेलकुद कभर्ड हलहरू**" निर्माणको लागी आवश्यक व्यवस्था गरिने छ।

९) मेयर कप रनिङ सिल्ड खेलकुदको कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।

ज) मनोरंजन

१) मनोरंजन पार्क/वाल उद्यान को निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिने छ|

२) नगरमा मनाउदै आएका महान चाड छठ का वेला "**कुस्ती प्रतियोगिता**" संचालन गरिने छ |

३) नगर मित्र मनाउदै आएको दुर्गा पुजा, झण्डा, दाहा, मेलाहरुलाई व्यवस्थित गर्दै संचालन गरिने छ।

४) कृष्णामति स्कुल नजीक रहेको पोखरीमा सन्ध्या आरतीको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

५) शिबसागर मेलालाई सुरक्षित तथा व्यवस्थित गरी सन्चालन गरिने छ |

६) मलंग पुजालाई व्यवस्थित गरि संचालन गरिने छ |

झ) वातावरण र सरसफाई :

१) स्थानीय समुदायको सहभागिता मा वातावरण सुधार, हरियाली व्यवस्थापन लगायतका कार्य प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिने छ।

२) कुहिने र नकुहिने फोहोर घर-घर बाटै निश्चित समय र बार सङ्कलन गरी कम्पोष्ट मल बनाई किसानहरूलाई सस्तोमा विक्रि गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ | किसानहरूलाई कम्पोष्ट "**मल बनाउने तालिम**" दिई घर-घर वाट निस्कने फोहोरलाई कम गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।

३) नयाँ आवासीय क्षेत्रमा घर बनाउने घरधनीहरूलाई नक्सापास सँगै रुख रोप्ने प्रोत्साहित गरिनेछ ।

४) मलंगवा नगरको सौन्दर्यता अभिवृद्धि गर्न मूल सडकको दायाँवायाँ "हरियालि प्रबर्द्धनको" नीति लिइने छ 'यसको लागी घरधनी र पसलघनी हरुसंग समन्वय गरिने छ |

५) मलंगवा नगर मित्र रहेको होटल, उद्योगहरुवाट निस्किने फोहरहको व्यवस्थापनको लागी पहल गरिनेछ।

६) दिशा मुक्त मलंगवा नगर घोसणा गर्ने कार्यक्रम ल्याईनेछ |

७) प्रत्येक वडा वडामा टोल सर सफाई विकास समितिको गठन गरिनेछ |

८) चिया पिउने प्लास्टिकको कपलाई बन्देज लगाई माटोको कप (मटका) प्रयोग गर्न प्रोस्त्सहन गराईने छ|

ञ) खाद्य स्वच्छता :

१) नगरपालिकावाट समय-समयमा गर्दै आएको बजार अनुगमनलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ |

२) खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण ईकाई कार्यालय संग नगरपालिका ले सहकार्य गरी होटल अनुगमन, होटेलस्तरीकरण, खाद्य वस्तुको अनुगमन आदी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

३) खा. प्र. तथा गु.नि. ईकाई कार्यालयसंग सहकार्य गरी खाद्य स्वच्छता संबधि तालिम, खाध्य पोषण सम्बन्धि तालिम तथा खाध्य प्रशोधन सम्बन्धि तालिम संचालन गरिनेछ।

४) खा. प्र. तथा गु.नि. ईकाई कार्यालय संग सहकार्य गरी विद्यालयमा दिँदै आएको दिवा खाजा को अनुगमन, विद्यालय उपभोक्ता शिक्षाको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ |

५) नगर मित्र रहेका होटलहरूलाई खाध स्वच्छता सम्वन्धि तालिम खा.प्र. तथा गु.नि इकाई कार्यलयको समन्वयन मा संचालन गरिनेछ |

ट) **विविध**:

१) यस नगरपालिकाले लागु पदार्थ दुर्बेसनी नुनिकरण तथा रोकथामक लागि सम्बन्धित संस्थासंग सहकार्यगरि बिभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिने छ |

२) नगरपालिकाद्वारा प्रबाह गर्ने सेवाहरुलाई सरल, छिटो, छरितो बनाइनुका साथै सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता, सुसासन कायम गरिनेछ |

३) नगरपालिकाले बनाएका कानुनहरूमा समयानुकुल जनताको हितमा संशोधन गरिनेछ |

४) नगरभित्रका व्यवसायीलाई करको दायराभित्र ल्याईनेछ |

५) जन प्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको समता विकासको लागि आवश्यक तालिमको प्रबन्ध गरिनेछ |

६) अनलाइन वाट कर तिर्ने र अनलाईन वाट नक्सापासको प्रक्रिया अगडि बढाइनेछ |

७) सहरका मुख्य मुख्य क्षेत्रमा सि. सि. क्यामरा जडानको व्यवस्था गरिनेछ |

८) स्थानिय भाषा (बज्जिका भाषा) मा डिजिटल नागरीक वडापत्रको व्यवस्थापन गरिनेछ |

९) नगर भित्रका ७५ वर्ष भन्दा माथिक जेष्ट नागरीकहरुलाई घर-दइलोमै समाजिक सुरक्षा भक्ता भुतानि गर्ने व्यवस्था गरिने छ|

१०) नगरपालिकामा संचालित कार्यका को अनुगमन, मूल्याङ्कनको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यसकोलागी उत्प्रेरणा कार्यक्रम पुरस्कार, दण्ड, ग्रेड थप, ग्रेड घटुवा जस्ता व्यवस्थापन गरिने छ|

११) सड़क पेटीमा सोलार बत्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ |

१२) एम्बुलेन्स, शववाहन, फायर ब्रिगेड जस्ता अकस्मात सेवालाई प्रथमिकतका साथ संचालन गरीनेछ|

१३) नगरपालिकाका गतिविधिहरू जनताविच छिटो छरितो पु-याउन र जनतालाई हरेक गतिविधिवारे सुचित गर्न स्थानिय एफ. एम रेडियो संग सहकार्य गरिने छ |

१४) सहर भरी नेपाल दुर संचार को सहकार्यमा फाईवर नेटको विस्तार र फ्री वाई फाई जोनको व्यवस्थापन गरिनेछ |

१५) नगर सुरक्षाकोलागी आवश्यक नगरप्रहारी परिचालन गरिने छ |

१६) नगर भित्रको बजार, औसधि पसल,कपडा पसल, होटेल रेस्तुरेन्ट, हार्डवेयर एग्रोभेटलाई निरन्तर अनुगमनगरी नगरबासी उपभोक्ता लाई ठगिनबाट रोकि गुणस्तर युक्त वस्तु र सेवामा पहुच पुराउछौ |

१७) स्कुल व्यवस्थापन तथा अनुगमनका सुचारुहरू लागू गरिनेछ ।

- शिक्षकको समय र उपस्थिति ।
- शिक्षकको पोसाकको अनिवार्यता ।
- विद्यालयको शैशिक क्यालण्डर
- शिक्षक विद्याथीको अनुपातमा शिक्षकको व्यवस्थापन
- दण्ड पुरस्कारको व्यवस्था
- त्रिमासिकरूपमा विद्यालयको अनुगमन र मूल्याङ्कन को व्यवस्था र त्यसआधारमा, विद्यालयलाई दण्ड र पुरस्कार।
- विधुतिय हाजीरीको व्यवस्था र त्यसको मासिक प्रतिवेदन लिने व्यवस्था मिलाइनेछ।

६) शिक्षा, स्वास्थ र रोजगारीको सम्भावनाहरु

मलंगवा नगरपालि भित्रका परम्परागत रुपमा शैक्षिक कार्यक्रम सामुदायिक बिद्यालय, बोर्डिंग बिद्यालय , कलेजद्वारा संचालनमाछ | CTEVT मार्फत नर्सिंग क्याम्पस संचालित छ | उच्च शिक्षा केन्द्रको रुपमा बिकास गर्दा दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न शिप बिकाश केन्द्र स्थापन गराउनको लागी सानो ठिमो प्राबिधिक शिक्षालय (CTEVT) संग मलंगवा नगरपालिकाले सहकार्यगरी रोजगारी मुलक शंकाय (faculty) जस्तै mechanical, civil, electrical, computer, health, lab, radiology, pharmacy, biomechanical, agriculture, veterinary, photography आदी तथा बिभिन्न किसिमका रोजगारी मुलक

तालिमहरु संचालन गर्नुपर्छ |यसरी दक्ष जनशक्ति उत्पादन भए पछि नगरबासीको लागि प्रचुर मात्रामा रोजगारी उपलब्ध हुने छ |

७) मलंगवाको स्वरूप

यस मलंगवा नगरपालिकाको सङ्गठनात्मक स्वरूप तल उल्लेखित गरिएको छ | मलंगवाको सङ्गठनात्मक स्वरूप हेर्दा प्रशासकीय कार्य नियमित क्रियाकलापहरु गर्नमा केन्द्रित पुराना कार्यशैलीको देखिन्छ | समय सापेक्क्ष सङ्गठनात्मक स्वरूप देखिदैन | यसको तत्कालिन रुपमा परिबर्तिन भई नया सरचनाको Organization and Management (O&M) हुनुपर्ने देखिन्छ |

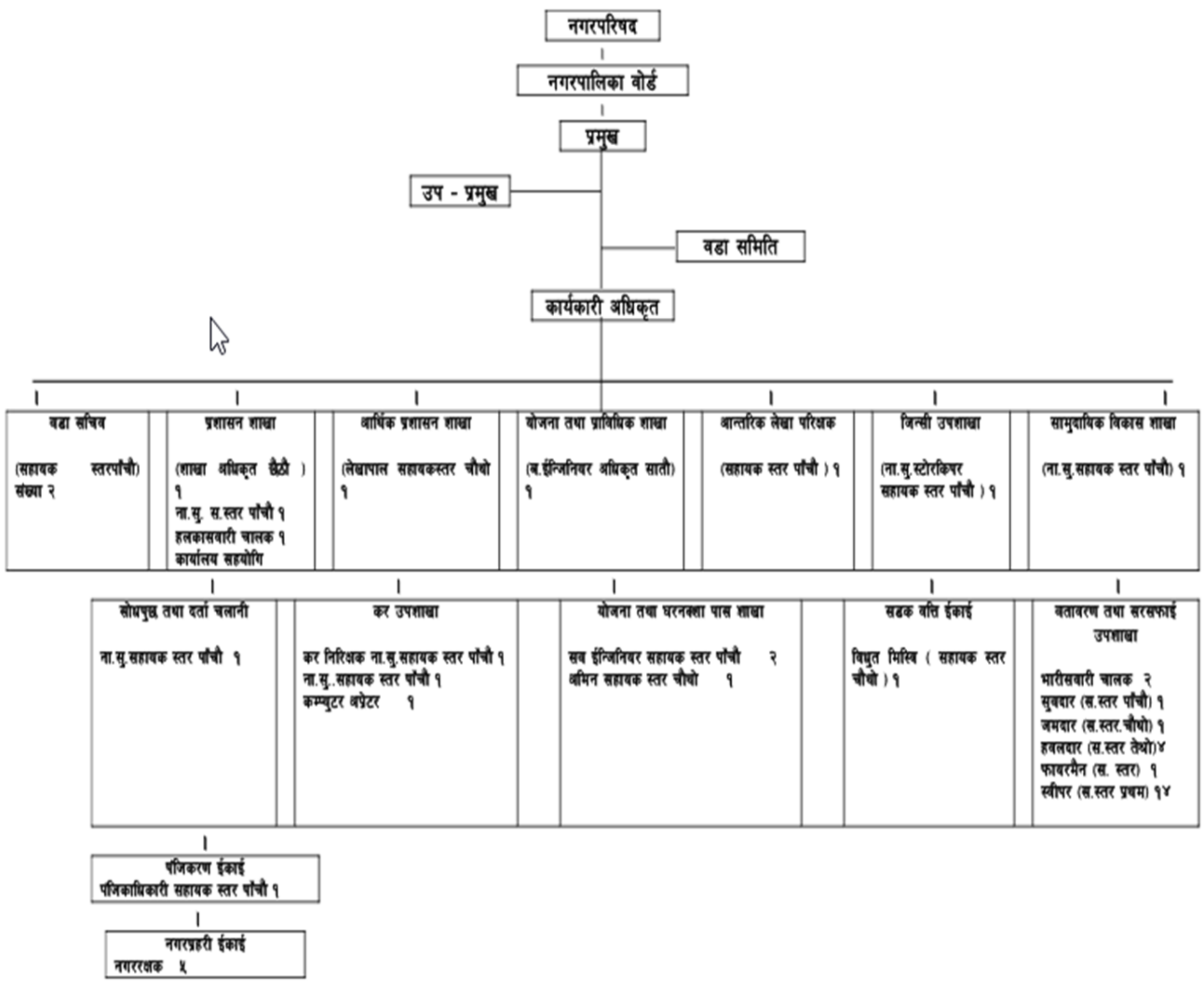

८) विकास राजनीति

विकास भनेको निरन्तर प्रक्रिया हो, जसलाई समय र लागतको आधारमा हामी मपान गर्छौं | नगरपालिका भित्रका श्रोत र साधनलाई अधिकतम प्रयोग गरि नगरपालिका बिकास गर्नुपर्ने देखिन्छ | सुधारका पाटाहरु अनगीनित रहे पनि दूरदृष्टि देखिदैन | नगरपालिका बाट उपलव्ध हुने सेवा सुबिधा छिटो र छरितो रुप पुरानो कार्यरत जनशक्तिको क्षमताता अभिवृद्धिको कार्यक्रम नगन्य मात्रामा देखिन्छ | नगरपालीले आफ्नो सेवा खानेपानी र सरसफाई राम्रो गर्न UNICEF संग सहकार्य गरि "सबैका लागि सरसफाई तथा खानीपानी तिब्रता कार्यक्रम" (Accelerating Sanitation and Water For All (ASWA-II)) आगडी बढाएको देखिन्छ | सामुदायिक बिद्यालयहरु मा शिक्षाको स्तरलाई उकासन कुनै कार्यक्रम राजनैतिक समझदारी बाट आएको देखिदैन | शिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्धिको कार्यक्रम पनी अघि बढेको छैन | नगर भित्र खुल्ला दिसा पिसाब मुक्त गर्ने कार्यक्रमको रुप रेखा कार्यान्वयनको कल्पना पनि गरेको देखिदैन यसका लागी समिति गठनको त कुरै भएन | सिचाइको लागि कुलो र नहरहरुको अवस्था दयनीय रहेको र मर्मत, सम्भार तथा सरसफाईको साल बसाल कार्यक्रम अगी बढेको छैन |

९) बिकासका अबरोधक तत्वहरु :

तपसिलका कराणहरु यस नगरपालिकाको बिकासको लागि अबरोधक देखिन्छ :

क) जनतामा चेतनाको कमिले सेवा प्रभाह गर्न कार्यालयको काम कारबाही प्रति चासो नदिनु र दबाह सिर्जना गर्न नसक्नु
ख) सेवामा प्राथमिकता नतोकेको अवस्था
ग) वास्तिविक अवश्यकतामा आधारित योजना तर्जुमा नगरी बहुसंख्यक जनताको हित हुने प्रकारका योजना हरुलाई प्राथमिकता नदिनु
घ) कार्यक्रम संचालन गर्दा हचुवा प्रब्रितीको त्याग नगर्नु
ङ) यस नगरपालिकामा राजनीतिज्ञहरुले आफुलाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर गरिएका निर्णय र कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा|
च) राजनीतिक परधिनता र राजनीतिक हस्त्क्षेप
छ) राजनीतिक प्रतिबद्ता नभएकाले
ज) प्रसासन र राजनीतिलाई एकै साथ समन्वयन गरि लान नसकेकोले

झ) आन्तरिक साधन र श्रोतलाई प्रभाकारी ढङ्ग बाट प्रयोग गर्न नसक्नु

ञ) आपसी बिश्वास र सहयोगको कमिको कारणले

ट) पुरानो कार्यशैली

ठ) सेवा प्रवाहमा पारदर्शिताको कमी

ड) प्रभावकारी अनुगमन नहुनु

ढ) कमजोर मूल्यांकन प्रणाली हुनु

ण) कार्यस्थलको खराब वातावरण

त) सेवा प्रभाह गर्ने निकाय बीच समन्वयन नहुनु

थ) सूचना प्रबिधिको कम प्रयोग गरिएको र कर्मचारीमा शासकीय मनोवृत्ति भएकाले

द) जवाफदेहिताको सपस्ट सिमा नतोकिनाले

१०) चुनौतिहरु

- समस्या समाधानका उपायहरु

क) समस्या समाधानमा नगरपालिकाको भूमिका

१) संगठन संरचना चुस्त,दुरूस्त, पारदर्शी र समय सापेक्ष बनाउने

२) कार्यमुलक बजेट प्रभावकारी बनाउने

३) आन्तरिक श्रोत साधन हरुलाई प्रयोग गरि नगर बिकासमा अगी बडाउने

४) जनताको राय, सुझाव र आलोचना प्रति ध्यान दिने

५) व्यापक जनसहभागितामा ध्यान दिने

६) विकास कार्यको प्राथमिकताको क्रम निर्धारण गर्ने

७) तल्लो स्तर बाटै वास्तविक आवश्कतामा आधारित योजना तर्जुमा गर्ने परिपाटी विकास गर्ने

८) नगरमा सन्तुलित विकास लाई ध्यानमा राखी योजना तर्जुमा गर्ने

९) कार्यशैलीमा परिवर्तन गर्ने

१०) कार्यस्थलको वातावरण काम गर्ने योग्य बनाउने

११) अनुगमन तथा मूल्यांकन पद्धती प्रभावकारी बनाउने

१२) कर्मचारीहरुको उत्पेरणाको लागी दण्ड र सजायको व्यवस्था गर्ने

१३) प्रशासन, राजनीति र जनताको समन्वय गरि बिकासका कार्यक्रम अगी बढाउने

ख) उद्योगि व्यवसाहीको भूमिका

१) नगरपालिकाको विकासको लागि रणनीतिक योजना निर्माणमा सहयोग गर्ने

२) नगरपालिका वृद्धि र विकासमा प्रमुख योगदानकर्ताहरू

३) व्यवसाय प्रबन्धन र उद्योगहरुमा लगानी
४) रोजगारीहरुको अवसर प्रदान गर्ने
५) नवीनतम प्रगतिको साथ शहरको आर्थिक पूर्वाधार अद्यावधिक गर्दै नगरपालिकाको अर्थव्यवस्था र विविध उद्योगहरूलाई आकार दिन महत्त्वपूर्ण भूमिका
६) स्थानीय उत्पादनको प्रबर्धन र प्रतिनिधित्व
७) नगरपालिकाको वित्तीय स्थिरता र समृद्धिमा योगदान

ग) बिज्ञ र अगुवाको दायित्व

१) नगरपालिकाको विकास र प्रगतिको लक्ष्यहरूको प्राप्तीमा सुझाब तथा सरसल्लाह दिनु
२) समुदायमा बौद्धिक व्यक्तित्वको प्रतिनिधित्व गर्नु
३) उद्योग र व्यवसायको वृद्धि र विकासलाई प्रोत्साहित गर्नु,
४) प्रतिनिधित्वको माध्यमबाट समृद्धि, कल्याण र सुरक्षालाई बढावा दिनु
५) उद्यमशीलता र प्रतिनिधित्वलाई समर्थन गर्नु
६) नगर बिकासको लागी समय समयमा आवश्यक राय सुझाब दिनु

घ) संचार क्षेत्र र नागरिक समाजको भूमिका

१) सूचना सम्प्रेषण: नगरपालिकाको नीति, कार्यक्रम र पहलको बारेमा महत्वपूर्ण जानकारी सम्प्रेषण गर्न नगरपालिकाले समाचार आउटलेट, सामाजिक सञ्जाल र आधिकारिक वेबसाइटहरू जस्ता सञ्चार च्यानलहरू प्रयोग गर्दछ। यसले जनतालाई सुसूचित राख्न र नगरपालिकाको विकासमा संलग्न हुन मद्दत गर्दछ।
२) जनसहभागिताः नगरपालिकाको विकास प्रक्रियामा जनसहभागितालाई प्रोत्साहित गर्न सञ्चार र सार्वजनिक समाज समुदायले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ । उदाहरणका लागि, टाउन हल बैठकहरू, सामुदायिक सभाहरू, र अनलाइन फोरमहरू मार्फत, नगरपालिकाले जनताबाट प्रतिक्रिया र इनपुट सङ्कलन गर्न सक्दछ।
३) पारदर्शिता: नगरपालिका र जनता बीचको प्रभावकारी संचारले पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई बढावा दिन्छ। नगरपालिकाले वित्तीय प्रतिवेदनहरू, बजेट सूचनाहरू, र चालू परियोजनाहरूमा साझेदारी गर्न सञ्चार च्यानलहरू प्रयोग गर्न सक्दछ, जसले गर्दा नगरपालिकाप्रति जनताको विश्वास बढ्छ।
४) समस्या समाधान: संचार च्यानलहरू पनि सार्वजनिक समस्या सम्बोधन गर्न र मुद्दाहरू समाधान गर्न प्रयोग गर्न सकिन्छ। उदाहरणका लागि, नगरपालिकाले गुनासोहरू सम्बोधन गर्न र जनताका प्रश्नहरूको जवाफ दिन सामाजिक सञ्जाल प्रयोग गर्न सक्दछ।
५) सामुदायिक निर्माण : सञ्चार र सार्वजनिक समाज समुदायले पनि समुदाय निर्माण र सामाजिक एकता लाई बढावा दिन भूमिका खेल्छ। समुदायको भावनालाई बढावा दिएर, नगरपालिकाले वृद्धि र विकासको समर्थन गर्ने वातावरण सिर्जना गर्छ।

६) <u>योजना र विकास</u>: नगरपालिकाले योजना र विकास प्रक्रियामा जनताबाट इनपुट लिन संचार च्यानलहरू प्रयोग गर्न सक्दछ। यसले यो सुनिश्चित गर्न मद्दत गर्दछ कि नगरपालिकाको योजना र पहलहरू समुदायको आवश्यकता र चासोसँग मेल खान्छ।

७) <u>आपतकालीन व्यवस्थापन</u>: आपतकालीन व्यवस्थापनमा सञ्चारले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। नगरपालिकाले आपतकालीन अवस्थामा सर्वसाधारणलाई सचेत गराउन, सुरक्षा सुझावहरू प्रदान गर्न र स्थितिको बारेमा अद्यावधिक गर्न विभिन्न सञ्चार च्यानलहरू प्रयोग गर्न सक्दछ।

८) <u>स्थानीय व्यवसायको प्रवर्द्धन</u>: नगरपालिकाले स्थानीय व्यवसायहरूलाई बढावा दिन र आर्थिक वृद्धिलाई प्रोत्साहित गर्न सञ्चार च्यानलहरू प्रयोग गर्न सक्दछ। उदाहरणका लागि, नगरपालिकाले स्थानीय व्यवसायहरूको लागि उनीहरूको उत्पादनहरू र सेवाहरू प्रदर्शन गर्न र स्थानीय घटनाहरू र गतिविधिहरूलाई बढावा दिन सामाजिक मिडिया प्रयोग गर्न एक प्लेटफर्म सिर्जना गर्न सक्छ।

९) <u>सांस्कृतिक तथा पर्यटन प्रवद्र्धनः</u> नगरपालिकाले स्थानीय संस्कृति र पर्यटन प्रवद्र्धनका लागि सञ्चार माध्यमको प्रयोग गर्न सक्नेछ । उदाहरणका लागि, नगरपालिकाले स्थानीय चाडपर्वहरू, सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू, र ऐतिहासिक स्थलहरूको बारेमा जानकारी साझा गर्न सक्दछ, र स्थानीय पर्यटक आकर्षणहरू प्रवर्धन गर्न सामाजिक मिडिया प्रयोग गर्न सक्दछ।

१०) <u>वातावरण संरक्षण:</u> नगरपालिकाले वातावरणीय मुद्दाहरूको बारेमा जनतालाई शिक्षित गर्न र दिगोपन लाई बढावा दिन संचार च्यानलहरू प्रयोग गर्न सक्दछ। उदाहरणका लागि, नगरपालिकाले स्थानीय रिसाइक्लिंग कार्यक्रमहरू र हरित पहलहरूको बारेमा जानकारी साझा गर्न सामाजिक मिडिया प्रयोग गर्न सक्दछ, र जनतालाई वातावरण संरक्षण प्रयासहरूमा भाग लिन प्रोत्साहित गर्दछ।

११) <u>नागरिक शिक्षा</u>: नागरिक शिक्षालाई बढावा दिन संचार र सार्वजनिक समाजले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। नगरपालिकाले नागरिकको रूपमा उनीहरूको अधिकार र जिम्मेवारीहरूको बारेमा जनतालाई शिक्षित गर्न र लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा सक्रिय सहभागितालाई प्रोत्साहित गर्न सञ्चार च्यानलहरू प्रयोग गर्न सक्दछ।

११) संघीय र प्रदेश सरकार बाट अपेक्षा

क) नगरपालिकाहरूले संघीय र प्रदेशिक सरकारहरूले उनीहरूलाई वित्तीय सहयोग, पूर्वाधार परियोजनाहरूको लागि वित्त सहयोग र नीति मार्गदर्शन प्रदान गर्ने अपेक्षा गर्छन्।

ख) संघ र प्रदेशको जना प्रतिनिधिको बिकशे बजेटहरु नगरपालिकासंग सहकार्यगरि नगरपालिका विकास कार्यक्रममा सघाउ पुराउने |

ग) स्थानीय चुनौतीलाई सम्बोधन गर्न प्रभावकारी रणनीति लागू गर्न र आर्थिक विकास र रोजगारी सिर्जनाका लागि उपयुक्त प्रोत्साहन प्रदान गर्न संघीय र प्रदेश सरकारले सहयोग गर्ने अपेक्षा पनि उनीहरूले गरेका छन् ।

घ) यसको अतिरिक्त, नगरपालिकाहरूले संघीय र प्रदेशिक सरकारहरूले उनीहरूलाई उनीहरूको समुदायको सामाजिक-आर्थिक र जनसांख्यिकीय विशेषताहरूको बारेमा डेटा र जानकारीमा पहुँच प्रदान गर्ने अपेक्षा गर्दछ |

ङ) साथै स्थानीय निर्णय लिने जानकारी दिन अनुसन्धान र विश्लेषण।

च) नगरपालिकाहरूले संघीय र प्रदेशिक सरकारहरूले उनीहरूको समुदायलाई महत्त्वपूर्ण असर पार्न सक्ने निर्णयहरू गर्नु अघि उनीहरूसँग परामर्श गर्ने अपेक्षा गर्छन्।

१२) निष्कर्ष

क) संस्थागत क्षमत स्वमुलयांकन LISA र बितिया जोखिम मुल्याकन FRA सूचकमा आउने प्राप्तंग्क अबल (कम्तिमा ८०) हुनुपर्छ |

ख) भिजन र प्रतिबध्ता जवाफदेही लिएर निर्वाचित प्रतिनिधि तथा प्रसाशन समन्वयन गरेर अगाडीबडी नगरपालिकाको समग्र बिकास गर्नुपर्छ |

ग) सेवा र सुबिधा चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी, बिस्वशनिय हुनुपर्छ |

घ) विपद व्यवस्थापना , आकस्मिकं सेवा, शान्ति सुरक्षा, जनगुनासोलाई समयमै सम्बोधन गर्नुपर्छ |

ख शीवजी यादव

मलंगवा नगरपालिकाको समग्र विकासको सम्भावना र चुनौती

शिवजी प्रसाद राय यादव
पूर्व महाप्रवन्धक
एनआइडिसी, डेभलप बैंक

पृष्ठभूमि :
२०७९ फागुन १८ गते नगरपालिका स्थापना दिवसका अवसरमा नगरपालिकाको विकास सम्वन्धमा आयोजना गरिने अन्तरक्रिया कार्यक्रमको अवसरमा यस नगरपालिकाको स्थायी वासिन्दाको हैसियतले बचपनदेखि हालसम्म आफूले देखेको अवस्था र यसमा सुधारका लागि गर्न सकिने कार्य तथा सम्भावना र चुनौती सम्वन्धमा यो संक्षिप्त कार्यपत्र प्रस्तुत गरिएको छ। खासगरी यो कार्यपत्रमा संक्षिप्त रुपमा निम्न पक्षलाई समेटी आफ्नो धारणा राख्ने प्रयास गरिएको छ।

१. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय
२. नगरपालिको हालको वस्तुस्थिति
३. नगरपालिका विकासको लागि देखिएका विभिन्न अवरोध तथा चुनौती
४. चुनौती/अवरोधको सामना गर्ने समाधानका उपायहरु
५. निष्कर्ष।

१.नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचाय :

मलंगवा नगरपालिका नेपालको मधेश प्रदेशअन्तर्गत पूर्व पश्चिम राजमार्गदेखि २५ कि.मि. दक्षिणमा रहेको छ । हिन्दू र मुस्लिम दुवै समुदायबाट पूजा गरिने स्थानीय मलंग बाबा स्थलको नामबाट मलंगवा नामाकरण भएको मानिन्छ । वि.सं. २०४३ साल फागुन १८ गते तत्कालीन नगरपञ्चायतका रूपमा स्थापना भएको मलंगवा नगरपालिका सर्लाही जिल्लाको पहिलो नगरपालिका हो । यस नगरपालिकामा तत्कालीन मुसैली, गम्हरिया, खुटौना र भांडसर गाविस समेत समावेश भई हाल १२ वडाहरू रहेको यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल ३०.४४ वर्ग कि.मि. रहेको छ । वि.सं. २०६८ को राष्ट्रिय जनगणनाअनुसार यहाँ करिब ८०२० घरधुरी तथा ४६,५१६ जनसंख्या रहेको छ ।

२. नगरपालिकाको हालको वस्तुस्थिति :

२.१ नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति :-

समथर भूमि रहेको यस नगरपालिकामा सबै जात जातिको बसोबास रहेको छ । भारतको सीतामढी जिल्लासँग जोडिएको हुनाले सोनबरसा जाने मुख्य व्यावसायिक प्रवेशद्वार र भैंडियाही प्रवेशद्वार यसै नगरपालिकामा पर्दछ,

यस नगरपालिकाभित्र मुख्य धार्मिक स्थलहरू मलंग बाबा स्थल, राजदेवी माता, भगवती मन्दिर, झिलमिलिया माई, शीव मन्दिर, रामजानकी, राधाकृष्ण र बोधिदेवी मन्दिर तथा जिलानिया मस्जिद र पर्यटकीय क्षेत्रअन्तर्गत मुसैली ठूलो पोखरी रहेका छन् ।

स्नातकोत्तर तहसम्म पठनपाठन हुने सर्लाही क्याम्पस तथा २२ ओटा सामुदायिक विद्यालय र १० ओटा मदरसा, प्रादेशिक अस्पताल र सगरमाथा चौधरी आँखा अस्पताल तथा १० ओटा स्वास्थ्य संस्था रहेका छन् ।

तीनविघे मैदान, कभर्ड हल, बसपार्क र हाटबजारहरू रहेको यस नगरपालिकामा धान, गहुँ र दलहन बाली, तरकारी खेती, पशु तथा माछापालन मुख्य उत्पादन रहेका छन् । यस नगरपालिकामा बर्षातको समयमा पानी जम्ने समस्या रहेको छ.

२.२ भौगोलिक वातावरण र हावापानी :

नेपालको चुरे पर्वत श्रेणीदेखि करीब २५ कि.मी. दक्षिणमा भारतीय सिमानासँग जोडिएको यो भाग समथर मैदानको रुपमा छ। यहाँके जमिन कृषि उत्पादनको लागि अति उपयुक्त मलिलो माटो बनेको छ। यस क्षेत्रको पूर्व र उतर दिशा तर्फ झीम नदी र पश्चिम तर्फ लखनदेइ र ३५ कि.मी. दूरीमा बागमती नदी पर्दछ। गर्मीको महिनामा वढी गर्मी बढछ। वायुमण्डलीय तापक्रम ४२° से. सम्म पुग्दछ भने गृष्मकालीन मनसुनी वर्षा हुन्छ। हिउँदमा जाडो बढी हुन्छ तर हिमपात हुदैन। सदाबहार र पतझड दुवै किसिमका विरुवाहरु पाइन्छ। कुल मिलएर यस क्षेत्रको हावापानी मानव बसोबासको लागि उपयुक्त र अनुकुल मानिन्छ। अवादी बाक्लो र जनघनत्व औसत भन्दा वढी छ।

२.३ . सामाजिक बनोट :

परम्परागत मूल्य, मान्यताका साथै रुढीवादी मान्यताहरुबाट आधारित यस समाजमा अहिले पनि अन्धविश्वास, कुरीति, र विकृतिहरु व्याप्त छन्। परम्परागत रुपमा दशैं, तिहार, छठ, होली, गणेश चोठी आदी पर्वहरुको साथै रामनवमी, कृष्ण जन्माअष्टमी र अन्य स्थानीय चाडपर्वहरु मानिछ। नेपाली भाषालाई राष्ट्रिय भाषाको रुपमा बोलिने गरिन्छ। यहाँका जनताहरु मुख्यतः कृषि, व्यापार, मजदुरी तथा नोकरीमा आधारित छन्।

२.४ आर्थिक अवस्थाः-

आर्थिक दृष्टिकोणले त्यति बलियो नरहेको यस नगरपालिकाको विभिन्न समुदायमा वस्ने मानिसहरुको आम्दानीको स्रोत मुख्य रुपमा कृषि हो। कृषि पनि त्यति राम्रो र उन्नत अवस्थाको रहेको छैन। शिक्षित बेरोजगारीहरुको लागि कुनै उपायहरु नभएकाले सानो व्यापार, मजदुरीमा निर्भर छन्। यहाँको जनजीवन मध्ययम रहेको छ। मानिसहरु सामान्य रुपले जनजीवन गरिरहेका छन्।

२.५ शैक्षिक अवस्था :

यस नगरपालिकामा उच्च शिक्षा प्राप्तिको लागि अन्य गाउँपालिका र नगरपालिकाबाट आंशिक विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् यस नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्थ पछिल्ला बर्षहरुमा शिक्षाको स्तरमा सुधार भएको देखिएको छ। जिल्लाको सवै भन्दा जेठो नगरपालिका र सदरमुकाम भएपनि प्राविधिक र व्यवसायिक शिक्षामा भने कमी देखिएको छ। यस नगरपालिका भित्र २२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु, ३२ वटा संस्थागत विद्यालयहरु, २ वटा क्याम्पस, १ वटा नर्सिङग क्याम्पस रहेको छ।

यहा विद्यार्थीहरु ५ मिनेट देखि आधा घण्टा सम्म पैदल, साईकल यात्रा गरेर अध्ययन गर्न आउने गरेका छन् ।

साक्षरता र निरक्षरताको स्थिति : यस सेवाक्षेत्रमा बसोवास गर्ने कुल जनसंख्याको लगभग ८०% मानिसहरु मात्र साक्षर रहेका छन् भने २०% मानिसहरु निरक्षर रहेका छन् । विद्यालय जाने उमेर समुहका धेरै बालिबालिकाहरु रहेता पनि ८५ प्रतिशत बालबालिकाहरुमात्र विद्यालय गईरहेका छन् । ६ देखि १० वर्ष सम्मको उमेर समूहको अपाङ्ग र दलित बालबालिकाहरु विशेषतः विद्यालयको पहुँचमा नरहेकोले साक्षरता दर कम रहेको छ ।

२.६ भौतिक पूर्वाधारको अवस्था :

यस नगरपालिकाको बाटो घाटो ग्रेवल, अर्धपक्की र पक्की रहेको , हुलाकी राजमार्ग पनि यसै नगरपालिकाको पूर्व र दक्षिण भएर निस्किने भएकोले निर्माणको काम तीव्र गतिमा अगाडि बढेको छ । मलंगवा नगरपालिका सर्लाही जिल्लाको सदरमुकाम समेत भएकोले सरकारी र गैरसरकारी सामाजिक संस्थाहरु विकासका लागि यहाँको समुदायको जनचेतना, अभिरुची, सक्रियता र संवेदनशीलता बढाउनमा सहयोग गरिरहेका छन् ।

नगरपालिकाको मुहान फेर्ने गरी सडक विस्तार भइरहेको छ । घर घरमा विजुली बती, धारा, इन्टरनेट, मनोरंजनका साधनहरुको विकास हुँदै आएको देख्न सकिन्छ । यस नगरपालिकाको बाटो घाटो ग्रेवल, अर्धपक्की र पक्की रहेको, हुलाकी राजमार्ग पनि यसै नगरपालिकाको पूर्व र दक्षिण भएर निस्किने भएकोले निर्माणको काम तीव्र गतिमा अगाडि बढेको छ । नगरपालिकाको नयाँ योजना तथा नीति अनुसार पर्यटकीय स्थल र प्रवेश द्वार निर्माण हुने क्रममा रहेको छ ।

३. नगरपालिका विकासको लागि देखिएका विभिन्न अवरोध तथा चुनौती :

नगरपालिका स्थापना भएको ३ दशकभन्दा बढी समय भईसक्दा पनि अन्य नगरपालिकाको तुलनामा यस नगरपालिकाको उल्लेख्य प्रगति गर्दै अपेक्षाकृत स्तरोन्नती हुन सकेको छैन । यसको कारण विश्लेषण गर्ने र सुधारका लागि कदम चाल्नेतर्फ प्रकावकारी काम हुन पनि सकेको छैन । खासगरी निम्न पक्षमा देखिएको कमजोरीका कारण प्रभावकारी रुपमा चुनौतीको सामना गर्न नसकिएको अवस्था छ ।

३.१ नगरपालिकाको राजनीतिक नेतृत्वमा अस्थिरता :

विभिन्न राजनितिक दल/पृष्ठभूमीबाट आउने राजनितिक नेतृत्वले नगरपालिकाको ि   हतलाई मध्येनजर गर्दै जुनसुकै पार्टी र विचारबाट प्रेरित व्यक्ति नेतृत्वमा आएपनि विकास र प्रगतिको कार्यक्रममा फरक नपर्ने खालको संस्कार र पद्धती विकास गरी लागू गर्न नसक्नु मूख्य अवरोध तथा चुनौती देखिएको छ । तर हालको निर्वाचित राजनैतिक नेतृत्वले यस बिषयमा गम्भीर हुँदै प्रभावकारी संस्कार र पद्धतीको विकास गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिसकेको छ । यसबाट आगामी दिनमा नगरपालिकाको राजनैतिक नेतृत्वले स्थीर र प्रभावकारी नीतिगत व्यवस्थाका साथ नगरको समग्र विकासमा योगदान पुर्‍याउन सक्ने विश्वास लिईएको छ ।

३.२ नगरपालिकाको प्रशासनिक नेतृत्वको अस्थिरता :

नगरपालिकाको प्रशासनिक नेतृत्व पनि राजनीतिक नेतृत्वको दवाव तथा प्रभावमा परि कार्यसम्पादन गर्न भन्दा आफू अनुकूल सरुवा गराउने तथा केन्द्रिय सरकारसंग विचार नमिली फरक ढंगले कार्य गर्न वाध्यकारी परिस्थिति सृजना गरी दिंदा प्रशासनिक नेतृत्व पनि पेशागत दक्षता भन्दा जागिर खाने र आफू अनुकूल सरुवा भैजाने मनस्थिति राखी कार्य गर्ने गरेको तथ्य यस नगरकालिका मात्र नभई देशभर नै व्याप्त समस्या हो ।

३.३ आर्थिक समस्या :

नगरपालिकाको आफ्नै आन्तरिक श्रोत पर्याप्त भएको उद्योग, व्यवसाय पनि उल्लेख्य मात्रमा विकास हुन नसकेको र केन्द्र सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान/वजेटमा निर्भर रही कार्य गर्नुपर्दा विकास निर्माणका नविनतम योजनालाई वजेट अभाव हुनगई कुनै पनि नव निर्माणका कार्य प्रभावकारी हुन नसकिरहेको अवस्था छ । साथै आज सम्म नगरपालीकाले आफ्नो पालिकामा उधोग व्यवसायमा लगानी बढाउनका लागि खासै कुनै सिर्जनशील व्यवस्था पनि गर्न सकेको छैन जस्ले गर्दा राजश्व उठने र रोजगारि सिर्जना हुन सकेका छैनन।

३.४ आयोजना छनौट/संभाव्यता अध्ययन/कार्यान्वयनमा देखिएको सिथिलता :

आर्थिक श्रोतको सिथिलताका बावजूद पनि नविन तथा नगरपालिकाको समुन्नतिमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने खालका कृषिजन्य परियोजनाहरु, शिक्षा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुधार ल्याउने खालका परियोजनाहरु, एवं पूर्वाधार क्षेत्रमा सुधार तथा निर्माण गर्न सकिने परियोजनाहरु पहिचान गर्ने संभाव्यता अध्ययन गर्ने तथा कार्यान्वयनका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्थापन लगायत कार्य गर्न केन्द्र सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य निकायहरुसंग समन्वय गर्ने तर्फ उल्लेख ध्यान नगरपालिकाको नेतृत्वले पुर्‍याउन नसकेको अवस्था छ । सरकारी बाहेक अन्य स्रोत र साधनबाट पुर्वाधारको निर्माणमा लगानी बढाउने र परिचालन गर्ने सोचको अभाव देखिन्छ।

४. चुनौती/अवरोधको सामना गर्ने समाधानका उपायहरु :

अन्तर्राष्ट्रिय सीमानासँग जोडिएको, हुलाकी राजमार्गसंग जोडिएको तथा पूर्व/पश्चिम राजमार्गसंग मात्र २५ कि.मि. दूरीमा रहेको यस नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि देखिएको हालका निरासाजनक अवस्थाको सुधार ल्याई आमूल परिवर्तन गर्न त्यति कठिन छैन । मात्र राजनैतिक र प्रशासनिक नेतृत्वको इच्छा शक्ति तथा प्रभावकारी भूमिकाको जरुरी पर्दछ । खासगरी यसका लागि निम्न पक्षमा सुधार गरी समन्वयकारी कदम चाल्नसके यस नगरपालिकाको समग्र विकासमा उल्लेखनिय प्रभाव पार्न सकिन्छ ।

४.१ राजनितिक नेतृत्वको इच्छा शक्ति :

मलंगवाको राजनितिक नेतृत्वले नगरपालिकाको विकासका लागि गर्नुपर्ने नेतृत्वदायी भूमिकाका लागि उच्च इच्छा शक्ति देखाई कार्य गर्नु पर्दछ । राजनितिक नेतृत्वनै शिथिल र निश्प्रभावी भयो भने अन्य सबै सयन्त्र निष्कृय हुन्छन् । यसका लागि राजनितिक नेतृत्वले प्रशासनिक नेतृत्वसंग बार्षिक र ५ वर्षे कार्ययोजना सहितको कार्यसम्पादन सम्झौता गरी प्रत्येक ६/६ महिनामा सम्झौताको परिपालना भएनभएको आवधिक मूल्यांकन गरी कार्य गर्ने परिपाटीको यथासिघ्र थालनी गर्नुपर्दछ । यसरी आवधिक समीक्षा गर्दा देखा परेका समस्या समाधान गरी कार्य अघि बढाउन राजनितिक नेतृत्वले आवश्यक समन्वय गरी समाधान गर्न कटिवद्ध भई काम गर्ने परिपाटीको यथासिघ्र थालनी गर्नुपर्दछ । यसरी आवधिक समीक्षा गर्दा देखा परेका समस्या समाधान गरी कार्य अघि बढाउन राजनितिक नेतृत्वले आवश्यक समन्वय गरी समाधान गर्न कटिवद्‌ध भई काम गर्ने परिपाटीको विकास हुनुपर्दछ । नगरपालीकाको गुरु योजनाको परिवर्तित समयको माग बमोजिम बेलाबेलामा अध्यावधिक गर्नु पर्दछ।

४.२ **चांडो चांडो प्रशासनिक नेतृत्व बदलिने परिपाटी अन्त्य :**

प्रशासनिक नेतृत्वमा बस्ने व्यक्तिको छोटो अवधिमा सरुवा हुने र निजसंग गरिएको कार्यसम्पादन सम्झौता निष्कृय हुने परिपाटी अन्त्य गर्न राजनितिक नेतृत्वले केन्द्र सरकार तथा सम्वद्ध निकायसंग समन्वय गरी कम्तीमा २ वर्ष अवधिसम्म एउटै व्यक्ति प्रशासनिक नेतृत्वमा रहने गरी कार्य गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।

४.३ **आर्थिक तथा प्राविधिक श्रोत परिचालन प्रभावकारी बनाउने :**

समुन्नतिका लागि अघि बढाउने आयोजनाहरुको पहिचान गरी आवश्यक प्राविधिक नशक्ति सम्पूर्ण रुपमा नगरपालिकामा उपलव्ध नहुन सक्छन् । यस्तो अवस्थामा प्रारम्भिक रुपमा आयोजना छनौट पछि त्यसको संभाव्यता अध्ययन तथा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार पार्न नगरपालिकाको नेतृत्व राजनितिक/प्रशासनिकले सम्वद्ध नियकायसंग समन्वय गरी कार्य गर्दा राम्रो हुन्छ ।
केही ससाना परियोजनाका लागि नगरपालिका आफैले परामर्शदाता नियुक्त गरी समेत कार्य गर्न सकिन्छ । आर्थिक पक्षलाई भने पहिचान भएका संभाव्य परियोजनाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन सहित केन्द्र सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य निकायहरु तदारुकताका साथ आर्थिक श्रोत व्यवस्थापनका लागि अनुरोध गर्दै निरन्तर तरताकेता गर्नुपर्ने हुन्छ । **नगारपालिकाले नीजिक्षेत्र संग लामो संबाद गरि नगरपालिकामा बिभिन्न क्षेत्रमा लगानी गर्न परेका अप्ठ्यारा र असुविधालाई कम गर्न तिर र नगरपालीकाको अधिकार क्षेत्र भित्र रहेकाकुरा हरु समाधान गरिदिदा नीजिक्षेत्रले पनि लगानी गर्न सक्ने छन।**

५. **निष्कर्ष :**

अन्त्यमा लामो समय देखि संभाव्य हुंदाहुंदै समुन्नत हुन नसकेको यस नगरपालिकाको मुहार फेर्दै आगामी ५ वर्षभित्र उल्लेख्य सुधार गरी कार्य गर्न सकिन्छ । यसका लागि नगरपालिकाको राजनीतिक/प्रशासनिक नेतृत्वले परम्परागत शैलीलाई परिवर्तन गरी थप गतिशील भई कार्य गर्नुपर्दछ । नगरवासीहरुले पनि नगरको समुन्नतीका लागि नगरपालिकाले गर्ने कार्यमा सम्पूर्ण रुपमा स्वामित्व लिदै सहयोगी भूमिका निभाउनु पनि अपिरिहार्यता छ । नगरपालिकाको राजनीतिक/प्रशासनिक नेतृत्वले गतिशील कार्यशैलीबाट कार्य गर्दै केन्द्र सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य निकायहरुसंग समन्वय गरी कार्य गर्ने हो भने आगामी ५ वर्षभित्र देशकै नमूना नगरपालिका बन्ने सक्षमता यस मलंगवा नगरपालिकाले राख्दछ ।

अनुसूची ३
उपस्तिथि विवरण

आज मिति २०६७/११/१८ गतेका दिन मलंगवा नगरपालिका का नगर प्रमुख श्री नागेन्द्र प्रसाद यादवज्यू को अध्यक्षता मा मलंगवा नगरपालिका को ३८ औं स्थापना दिवसको अवसरमा मलंगवा नगर विकासमा विगत र आगत मलंगवा नगरपालिकाको विकास सम्भावना र चुनौती विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रम मा निम्नलिखित व्यक्तिहरुको उपस्थिति भयो।

उपस्थिति

(१) श्री नागेन्द्र प्रसाद यादव – [illegible]
(२) श्री कौशल किशोर राय (प्रदेश सभा सदस्य) [illegible]
(३) कौशल किशोर सिंह - प्रमुख जिल्ला समन्वय समिति - [illegible]
(४) शकुन्तला देवी उप प्रमुख [illegible] [illegible]
(५) चन्द्र किशोर साह ने.का. नगर अध्यक्ष [illegible]
(६) डा. राकेश यादव [illegible]
(७) नागेन्द्र यादव जसपा नेपाल [illegible]
(८) मुकेश कुमार अग्रवाल - नगर अध्यक्ष - मलंगवा : ८ [illegible]
(९) चन्द्रेश्वर राय - नगर अध्यक्ष - मलंगवा - ९ [illegible]
(१०) राम कैलाश साह - [illegible] अध्यक्ष मलंगवा [illegible]
(११) नवल किशोर यादव मलंगवा - १ [illegible] [illegible]
(१२) प्रमोदराय यादव मलंगवा - ३ [illegible]
(१३) इन्द्रदेव यादव प्र.जि.अ. सर्लाही [illegible]
(१४) रामचन्द्र राज पन्त - पूर्व निर्देशक [illegible] [illegible]
(१५) उपेन्द्र राय, [illegible] पूर्व-सचिव, नेपाल सरकार [illegible]
लक्ष्मण राय - पूर्व [illegible] [illegible]
(१६) डा. गोविन्द [illegible] [illegible]
(१७) श्री शिवजी राम यादव [illegible]
(१८) [illegible] [illegible] [illegible]
(१९) [illegible] [illegible] अध्यक्ष मलंगवा - १२ [illegible]
(२०) श्री [illegible] कुमारी [illegible] (न.पा. सदस्य) [illegible]
(२१) श्री [illegible] देवी (का.पा.स.) म.न.पा. [illegible] देवी
(२२) श्री [illegible] देवी (का.पा.स.) म.न.पा. [illegible]
(२३) श्री कविता देवी [illegible] (का.पा.स.) म.न.पा. कविता
(२४) श्री [illegible] देवी (का.पा.स.) म.न.पा. [illegible]
(२५) श्री [illegible] महतो का.पा.स. [illegible]
(२६) श्री [illegible] मंडल का.पा.स. [illegible]
(२७) श्री [illegible] का.पा.स. [illegible]
(२८) श्री [illegible] देवी महिला [illegible] [illegible]
(२९) श्री [illegible] खातुन [illegible] [illegible]
(३०) श्री गोदावरी देवी [illegible] गोदावरी
(३१) दिपक [illegible] ANT School [illegible]

(३१) उपेन्द्र राय

(३२) श्री सुशिला कुमारी महतो (म.प.स. सुशिला

(३३) श्री सुशिला कुमारी साह (द.म.व.स) [illegible]

(३४) श्री प्रेम कुमारी यादव (म.व.स.) प्रेमकुमारी

३५) श्री मनोज कुमार सिंह [illegible] मनोजकुमार

३६) श्री प्रेमलाल [illegible] " [illegible]

३७) श्री सकुन्तला देवी (द.म.स.) सकुन्तला

३८) श्री तेतरी देवी (म.व.स.) तेतरी

३९) श्री सरिता पासवान (द.म.स.) सरिता

४०. श्री सुरेश कुमार झा (वडा अध्यक्ष) मलंगवा-१०

४१. शिवचन्द्र चौधरी - महासचिव, नागरिक समाज, [illegible]

४२) [illegible]

४३. विरेन्द्र मिश्र हिन्दु पत्रिका नेपाल

४४. चिरञ्जीव [illegible]

४५. [illegible] (मलंगवा [illegible]) मलंगवा

४६. संजय [illegible], [illegible] मलंगवा

४७. कृष्ण सिंह [illegible]

४८. मोतेश्वर लाल नेपाल [illegible]

५०. प्रा.डा. [illegible] [illegible] मलंगवा [illegible]

५१. मनोज यादव [illegible] मलंगवा

५२. [illegible]

५३. [illegible] मलंगवा [illegible]

५४) श्री नन्दकिशोर राय (व.अ)

५५) घनश्याम झा (४ सदस्य) घनश्याम

५६) श्री उग्रकान्त झा - अध्यक्ष - नागरिक समाज सर्लाही [illegible]

५७) श्री उमेश चन्द्र झा, वरिष्ठ अधिवक्ता [illegible]

५८) श्री [illegible] मण्डल (का.पा.स.) [illegible]

५९) श्री सुमित्रा देवी पासवान (द.म.स.) [illegible]

६०) दिनेश [illegible] (मलंगवा न.पा.-१० वडा सदस्य) [illegible]

६१) [illegible] (मलंगवा न.पा.-३ वडा सदस्य) [illegible]

६२) रामकिशुन [illegible] (मलंगवा न.पा. वाईन.११ [illegible]

६३) राम लखन चौधरी - मलंगवा न.पा.५ (व.अ.) [illegible]

(६४) [illegible] मलंगवा न.पा. वाई न. १४ [illegible]

६५ नेपाल [illegible] पार्टी का [illegible]

(६६) [illegible] मलंगवा [illegible]

(६७) [illegible] साह मलंगवा-१२ [illegible]

६९ [illegible] मलंगवा १२ [illegible]

७० राम [illegible] महतो न.पा. मलंगवा-१ [illegible]

(७१) [illegible] मलंगवा [illegible]

(७२) मलंगवा [illegible] (Principal) [illegible]

(७३) [illegible] मलंगवा-४ (principal) [illegible]

(७४) [illegible] सिंह Principal [illegible]

[illegible] Anthony [illegible] Principal · St Gabriel's School [illegible]

[illegible] pdsah Shivam English B. School (principal) [illegible]

66) श्री महेन्द्र राम यादव म.न.प्रा.वि.(बड़ा भ्र) [signature]

67) श्री नसीर मंसूरी मिया (व.प्र.) [signature]

68) श्री विष्णुकान्त साह [illegible] [signature]

70) जितेन्द्र लाल राय प्रधान [illegible] [signature]

71) [illegible] [signature]

72) अजय कुमार यादव स.शि. [illegible] [signature]

73) उमेश पासवान Good Care [illegible] [signature]

74) राम [illegible] यादव (प्र.अ.) [illegible] [signature]

75) नागेन्द्र राय यादव (प्र.अ.) शिवज्ञान इ. बो. स्कूल [signature]

76) [illegible] प्राथमिक विद्यालय [signature]

76 [illegible] कुमारी [illegible] श्री देवनारायण आदि [illegible] [signature]

77 [illegible] यादव – श्री प्रा. वि. मलंगवा – 3 [signature]

78) [illegible] प्रवीण – [illegible] प्रा० वि०-3 [signature]

80) [illegible] श्री प्रा. वि. मलंगवा – 2 [signature]

81) मक्खन प्रसाद यादव श्री [illegible] मलंगवा – 12 [signature]

82) [illegible] राय – [illegible] मलंगवा – 11 [illegible] [signature]

83. [illegible] [signature]

84. प्रवेश मिश्रा – प्रा०वि० [illegible] [signature]

85 [illegible] कुशवाहा श्री प्राथमिक विद्यालय मलंगवा [signature]

86. अनिल यादव श्री [illegible] दलित प्रा. वि. [illegible] [signature]

87 [illegible] मि.। [illegible] मलंगवा – 10 [signature]

88 रामा [illegible] राय प्र.अ. श्री प्रा० वि० मलंगवा – 8 [signature]

89 राम [illegible] [signature]

100 [illegible] कुमार यादव [illegible] मलंगवा [signature]

101 जितेन्द्र [illegible] [signature]

102 मनोज कुमार कुशवाहा श्री राम सुजान मा. वि. [illegible] [signature]

103 [illegible] श्री प्रा. वि. [illegible] [signature]

104 राम नारायण राय (सरियाल प्रि.अ.) [illegible] [signature]

105 जय कृष्ण महतो (संयोजक) प्रि. गुडलक [signature]

105 [illegible] कुमार [illegible] [signature]

106 देवलाल यादव ने.प्रि. महासंघ मलंगवा [signature]

107 [illegible] राउत [illegible] मा. वि. [illegible] [signature]

108 – तेज नारायण [illegible] मॉडल आ. मा. वि. मलंगवा [signature]

110 [illegible] मलंगवा – 2 [signature]

111 – [illegible] महतो मलंगवा – 2, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक [signature]

112. मो० [illegible] मलंगवा न.पा. [illegible] [signature]

113 राम [illegible] राय मलंगवा न०पा० [illegible] [signature]

114 [illegible] कुमार [illegible] मलंगवा न०पा० [illegible] [signature]

115 [illegible] – मलंगवा न.पा. [illegible] [signature]

116 सतीश कुमार सिंह – इन्जिनियर (मलंगवा नगरपालिका) [signature]

117 [illegible] [signature]

118 [illegible] [signature]

119 [illegible] [signature]

120 [illegible] यादव [illegible] [signature]

121 [illegible] [signature]

122 [illegible] [signature]

123 [illegible] कुमार यादव इन्जिनियर " [signature]

124 [illegible] इन्जिनियर " [signature]

125 प्रमोद [illegible] [signature]

126 डा० [illegible] यादव [signature]

128 [illegible] अधिकारी [signature]

129 [illegible] कुमार [illegible] [signature]

130 [illegible] मलंगवा – 2 [signature]

131 [illegible] – सभापति – नेपाल बाल संरक्षण समिति – [signature]

132 [illegible] [signature]

133 [illegible] [signature]

134 [illegible] [signature]

135 [illegible] [signature]

136 [illegible] [signature]

137 [illegible] [signature]

१३९. कुमारी देवी पासवान वडा नं-५ कुमारी
१४० मिना देवी सहनी वडा नं-५ मिना
१४१ समुन्द्री देवी वडा नं -११ समुन्द्री
१४२ राजो देवी वडा नं - २ राजो
१४३ धर्मेन्द्र राय म.न.पा. धर्मेन्द्र
१४४ संतोष कर्ण पत्रकार रेडियो मधेश [signature]
१४५ राम एकबाल बैठ वडा नं. २ मलंगवा २ न.पा. रामएकबाल बैठ
१४६ अनुप मेहता (पत्रकार) टाइम्स नेपाल) काठमाडौं) [signature]
१४७ राज कुमार कार्की ने. क. प्र.व [signature]
१४८ पूजा कुमारी यादव म.न.पा [signature]
१४९ निलम कुमारी यादव म.न.पा. [signature]
१५० गायत्री देवी म.न.पा गायत्री
१५१ मैना देवी म.न.पा. मैना
१५२ संजय चौधरी प्र० का० नि० मलंगवा सर्लाही [signature]
१५३ रोहनाथ गौतम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत [signature]
१५४ रानुका यादव प्रशासन शाखा

३६ औं स्थापना दिवस
HOTEL

ावा नगर पालिका

मलंगवा नगर पालिका

३६ औं स्थापना
का अवसरमा मलंगवा नगर विकास
सम्भावना र चुनौती विषयक
२०७९ फागुन १७

मलंगवा नगरपालिका